

Primljeno: 10.06.2022				
Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02	607/22	69	854P	

IZVJEŠTAJ O REAKREDITACIJI

ORGANIZACIONA JEDINICA

MUZIČKA AKADEMIJA, UNIVERZITET CRNE GORE

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore dana 12.04.2022. godine je donijela Odluku o obrazovanju komisije za reakreditaciju Univerziteta Crne Gore (br. 02-607/22-46/58U od 12.04.2022. godine, br. 02-607/22-52/61UP od 21.04.2022. godine, br. 02-607/22-55/65UP od 04.05.2022. godine i br. 02-607/22-60/70UP od 11.05.2022. godine, Prilog 1).

Komisija je imala zadatak da razmotri zahtjev za reakreditaciju organizacione jedinice Muzička akademija, Univerziteta Crne Gore sa izvještajem o samoevaluaciji i ostalom relevantnom dokumentacijom, te da na osnovu neposredne provjere činjeničnog stanja, dostavi Agenciji izvještaj o reakreditaciji organizacione jedinice Muzička akademija, Univerziteta Crne Gore, njegove usklađenosti sa akademskim i profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima.

Komisija je detaljno proučila zahtjev za reakreditaciju sa izvještajem o samoevaluaciji organizacione jedinice Muzička akademija, Univerziteta Crne Gore, dopunu dokumentacije kao i drugu priloženu dokumentaciju. U cilju neposredne provjere činjeničnog stanja, Komisija je obavila posjetu organizacionoj jedinici Muzička akademija, Univerziteta Crne Gore, dana 30.05.2022.godine (Prilog 2) tokom koje su obavljene razgovori sa rukovodstvom organizacione jedinice, dekanom i prodekanima za nastavu, članovima Komisije za samoevaluaciju, članovima Komisije za pripremu dokumentacije za reakreditaciju, zatim sa administrativnim osobljem, studentima i predstavnicima privrede. Tokom posjete su razjašnjene nedoumice u vezi ocjene ispunjenosti određenih standarda. Na osnovu predate i tražene dopunjene dokumentacije, a poštujući Zakon o visokom obrazovanju Crne Gore, Pravila o postupku reakreditacije i Standarde i smjernice za reakreditaciju propisane od strane Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, kao i ostale propise koji regulišu oblast visokog obrazovanja, Komisija je stekla uvid u sve elemente koji su bili neophodni za donošenje reakreditacionog stava o ispunjenosti standarda.

U skladu sa prethodno navedenim, Komisija, u postupku reakreditacije Univerziteta Crne Gore (sa organizacionim jedinicama) podnosi sljedeći izvještaj o reakreditaciji za organizacionu jedinicu Muzička akademija, Univerziteta Crne Gore.

OPŠTI PODACI

Naziv ustanove:	Univerzitet Crne Gore
Naziv organizacione jedinice:	Muzička akademija (MA)

Studijski programi:	Osnovni akademski studijski program Opšta muzička pedagogija (180 ECTS) Osnovni akademski studijski program Izvođačke umjetnosti (180 ECTS) Master akademski studijski program Opšta muzička pedagogija (120 ECTS) Master akademski studijski program Izvođačke umjetnosti (120 ECTS)
Naučna oblast:	Umjetnost

Obrazac za
IZVJEŠTAJ O REAKREDITACIJI
sa uputstvom

Komisija u ocjeni ispunjenosti standarda i njihovih kriterijuma za eksternu evaluaciju ustanove koristi sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- Eliminacioni kriterijum u slučaju kada neispunjavanje standarda ili njegovih elemenata uslovljava negativan reakreditacioni stav - odbijanje zahtjeva za reakreditaciju;
- Potreban kriterijum u slučaju kada standard ili njegovi kriterijumi nijesu ispunjeni, ali se proces reakreditacije i realizacija studijskih programa mogu nastaviti ako kriterijum može biti ispunjen u periodu koji je određen preporukom komisije.

U komentarima, eksperti u komisiji daju svoje jedinstveno mišljenje o:

- ispunjenosti ili djelimičnoj ispunjenosti standarda i njegovih elemenata,
- mjeri usklađenosti organizacije rada ustanove i planirane realizacije studijskih programa sa važećim standardima, nacionalnim dokumentima i dokumentima Evropskog prostora visokog obrazovanja,
- potrebi za dodatnim objašnjenjima,
- preporuci za ispunjavanje standarda i kriterijuma,
- korekcijama koje je potrebno pripremiti i korekcijama koje je potrebno izvršiti,
- rokovima za korekcije,
- prednostima i nedostacima ispunjenosti određenih standarda, odnosno kriterijuma,
- svim ostalim pitanjima koja se tiču ocjene ispunjenosti standarda, odnosno kriterijuma.

Početna faza ispunjenosti standarda ili pojedinačnog kriterijuma podrazumijeva da je plan za njegovo ispunjavanje odobren od organa upravljanja ustanovom ili organizacionom jedinicom, ili da je započeta implementacija standarda, odnosno kriterijuma.

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Ustanove treba da imaju politiku obezbjeđenja kvaliteta koja je javna i koja predstavlja dio njihovog strateškog upravljanja. Unutrašnji akteri treba da izgrađuju i implementiraju ovu politiku kroz odgovarajuće strukture i procese, uz uključivanje spoljnih aktera.

Smjernice:

Politike i procesi su glavni nosioci koherentnog sistema za obezbjeđenje kvaliteta ustanove koji obrazuje ciklus za stalno poboljšanje i doprinosi odgovornosti ustanove. Takav sistem pruža podršku razvoju kulture kvaliteta u kojoj svi unutrašnji akteri preuzimaju odgovornost za kvalitet i uključeni su u obezbjeđenje kvaliteta na svim nivoima ustanove. Kako bi se to i omogućilo, politika ima formalan status i javno je dostupna.

Politike obezbjeđenja kvaliteta su najdjelotvornije kad odražavaju odnos između istraživačkog rada, učenja i nastave, te uzimaju u obzir nacionalni kontekst u kojem ustanova djeluje, institucionalni kontekst, kao i njen strateški pristup. Takvom politikom pruža se podrška:

- organizaciji sistema za obezbjeđenje kvaliteta;
- odsjecima, školama, fakultetima i drugim organizacionim jedinicima, kao i upravi ustanove, zaposlenim pojedincima i studentima, da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta;
- akademskom integritetu i slobodama, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara;
- zaštiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih;
- uključivanju spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.

Politika se provodi kroz niz procesa za unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta koji omogućavaju učešće cjelokupne ustanove. Odluku o tome na koji način će se politika sprovoditi, pratiti i revidirati donosi ustanova.

Politikom obezbjeđenja kvaliteta takođe su obuhvaćeni i svi kriterijumi aktivnosti ustanove, koji su podugovoreni ili koje realizuju druge strane.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politika obezbjeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Muzička akademija organizaciona je jedinica Univerziteta Crne Gore i kao takva hijerarhijski se naslanja i nadovezuje na formalno-pravni i organizacijski sustav Univerziteta koji ima usvojene i javno dostupne sve formalne dokumente koji propisuju sve vezano uz organizaciju sistema za obezbjeđenje kvalitete Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (Bilten broj 343, 30. april 2015. godine). Pravilnik je dostupan na linku:

https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1015/objava_38310/fajlovi/PRAVILNIK.pdf

Univerzitet Crne Gore je usvojio i Standarde i indikatore za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta/samoevaluaciju, koje je izradio Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta (usvojen na sjednici 13.12.2019.g.). Dokument je razmatran i na sjednicama Senata 24.12.2019. godine, potom i Upravnog

odbora. Standardi i indikatori kvaliteta su dostupni u prilogu Izvještaja, kao i putem linka: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1015/objava/60058-standardi-i-indikatori-za-obezbjedenje-i-unapredenje-kvaliteta-samoevaluacija>

Pored navedenog, Univerzitet Crne Gore je usvojio i Strategiju razvoja Univerziteta za period 2019-2024. godine, koja, takođe, prepoznaje kao jedan od ciljeva njegovanje kulture kvaliteta. Strategija je usvojena na sjednici 17.07.2019. godine i dostupna je na linku: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/6/objava/55573-strategija-razvoja-univerziteta-crne-gore-2019-2024>.

Muzička akademija je na osnovu Strategije razvoja Univerziteta za period 2019-2024. izradila i usvojila vlastitu Strategiju razvoja u kojoj se opredjeljuje za njegovanje i razvoj kulture kvaliteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Statutom Univerziteta Crne Gore uređen je mehanizam obezbjeđenja kvaliteta i definisane su nadležnosti na nivou Univerziteta i organizacionih jedinica. Muzička akademija kao organizaciona jedinica Univerziteta ima Komisiju za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta i podržava organizaciju sistema za obezbjeđenja kvaliteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.	Djelimično ispunjeno Ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da organizacione jedinice vrše redovno preispitivanje i reviziju svojih studijskih programa, o čemu sačinjavaju odgovarajuće godišnje izvještaje. Postupak samovrednovanja, kontinuiranog praćenja, osiguranja i unapređenja kvaliteta sprovode Centar za unapređenje kvaliteta, na nivou Univerziteta i Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, na nivou organizacionih jedinica.

Nadležnosti Komisije su:

1. Da vrše redovno preispitivanje i reviziju studijskih programa koji se realizuju na jedinici, kao i kadrovske strukture jedinice, prateći sprovođenje nastavnih planova i programa i ishoda učenja;
2. Sačinjavanje izvještaja koji sadrže analizu i ocjenu ispunjenosti standarda za samovrednovanje, prednosti i nedostatke u pogledu ispunjenosti tih standarda i predlog mjera za poboljšanje kvaliteta;
3. Svi ostali poslovi vezani za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta organizacione jedinice, na osnovu odluka organa Univerziteta i jedinice.

Uloga studenta u obezbjeđenju sistema kvaliteta je prepoznata na način da su studenti uključeni u stručna tijela Univerziteta i komisije, i na taj način formalno participiraju u svim procesima koji se tiču unapređenje kvaliteta na UCG. Shodno zakonskoj obavezi, svake godine se sprovodi studentsko vrednovanje nastave. Izvještaj o anketiranju se, nakon instanci na fakultetskoj jedinici, prosleđuje i Senatu Univerziteta Crne Gore na upoznavanje, uz mišljenje Centra za unapređenje kvaliteta.

<p>No u razgovoru sa studentima koji nisu studentski predstavnici uočena je neinformiranost i nezainteresiranost, te otpor prema ispunjavanju anketa za koje smatraju da su potrebne, ali je njihova tehnička dostupnost anakrona i ograničavajuća.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
<p>d. Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.</p>	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> <p style="text-align: center;">Djelimično ispunjeno</p> <p style="text-align: center;">Nije ispunjeno</p>	<p>Eliminacioni</p>
<p>Komentar</p> <p>Senat Univerzita Crne Gore, na sjednici održanoj 18.09.2019. godine, donio je Etički kodeks Univerziteta Crne Gore kojim se uređuju moralna i profesionalna načela kojih se mora pridržavati akademsko i drugo osoblje i studenti, u cilju očuvanja i unapređenja dostojanstva i ugleda Univerziteta Crne Gore, shodno njegovoj misiji, kao i u postupak za slučaj povrede tih načela. Etički kodeks Univerziteta Crne Gore predstavlja zajednički sistem vrijednosti, dominantni model profesionalnog ponašanja akademskog i drugog osoblja, koji posebno promovise načela naučne čestitosti. Ovim aktom je predviđena odgovornost i način postupanja u slučaju otkrivanja akademskih prevara.</p> <p>Internim procedurama posebno je uređen mehanizam otkrivanja akademskih prevara na nivou master i doktorskih studija, upotrebom softvera za otkrivanje plagijata od strane Centra za unapređenje kvaliteta, Centra za doktorske studije, a provjeravaju se i publikacije Univerziteta, za što je nadležan Uređivački odbor. Univerzitet je donio i Odluku o korišćenju softvera za utvrđivanje plagijata na Univerzitetu Crne Gore (objavljena u Biltenu broj 428, 18. aprila 2018. godine).</p> <p>Fakultetskim jedinicama je, takođe, data preporuka da se, u cilju unapređenja akademskog pisanja na Univerzitetu Crne Gore, sprovodi provjera seminarskih, diplomskih i drugih radova putem softvera koji su dostupni za besplatno korišćenje, po inicijativi Centra za unapređenje kvaliteta.</p> <p>U cilju promovisanja akademskog integriteta na Univerzitetu Crne Gore i, uopšteno, širenja kulture kvaliteta, kreiran je sajt za akademski integritet: https://www.akademskiintegritet.ucg.ac.me/</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
<p>e. Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.</p>	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> <p style="text-align: center;">Djelimično ispunjeno</p> <p style="text-align: center;">Nije ispunjeno</p>	<p>Eliminacioni</p>
<p>Komentar</p> <p>Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da Univerzitet obezbjeđuje slobodu organizovanja i udruživanja, kao i zaštitu od diskriminacije po bilo kom osnovu, u skladu sa posebnim zakonom. Univerzitet uređuje osnovna moralna i profesionalna načela akademskog i drugog osoblja Etičkim kodeksom.</p> <p>Etičkim kodeksom Univerziteta kao neprihvatljive su označene pojave i ponašanja u okviru univerzitetske zajednice, u nastavi i profesionalnom radu kao što su: korupcija, diskriminacija, uznemiravanje, sukob interesa, nelojalnost, neodgovornost itd.</p> <p>Takođe, Etičkim kodeksom Univerziteta zabranjen je svaki oblik diskriminacije studenata po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog i etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovinskog stanja, bračnog i</p>		

porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugih ličnih svojstava.

Postupak zaštite i mjere koje se mogu preduzeti u postupku zaštite od diskriminacije uređene su Etičkim kodeksom Univerziteta Crne Gore.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

U okviru reakreditacijakog postupka pozivu komisije razgovoru su se odazvali predstavnici nižih i srednjih muzičkih škola s kojima Muzička akademija ima tijesnu i plodonosnu suradnju. No ne postoji nijedan dokaz o njihovoj formalnoj uključenosti u uspostavljeni sistem kvalitete. Na sličan način Muzička akademija ima suradnju sa brojnim spoljnim akterima, s nekima i formalnu kao što su Memorandum o saranji sa RTCG i Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji sa JU Muzički centar centar Crne Gore. Tu je suradnju potrebno konkretizirati uključivanjem tih spoljnih aktera u godišnju izradu samoevaluacije i periodičke unutarnje ili vanjske rekareidacijske postupke.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

1. S1, kriterijum c: MA svoj sustav obezbeđenja kvaliteta, a sukladno propisima, naslanja na sistem kvaliteta UCG-a, ali je potrebno snažnije, uključujući sve formalne i neformalne aktivnosti, poraditi na podizanju svijesti o važnosti sistema kvalitete koji ne smije biti tek formalizirani oblik djelovanja nego sastavni dio akademske svakodnevnice. To se naročito odnosi na studente čija nezainteresiranost ne može biti alibi za njihovo ne-uključivanje u sve aktivnosti sistema obezbjeđenje kvaliteta.
2. S1, kriterijum f: Potrebno je formalizirati neformalne aktivnosti i suradnju s vanjskim akterima poput Zavoda za školstvo, muzičkim školama, ministarstvom nadležnim za poslove kulture, lokalne samouprave i sl. kao što je formalizirana sa RTCG i JU Muzički centar Crne Gore i snažnije ih uključiti u procese obezbjeđenja kvalitete pogotovu u analizi, kreiranju i unaprjeđenju studijskih programa.

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Ustanove treba da imaju procese za izradu i odobravanje programa. Programi treba da budu izrađeni na takav način da ispunjavaju ciljeve koji se pred njih postavljaju, kao i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije do kojih programi vode treba da budu jasno određene i predstavljene, i da se pozivaju na tačan nivo u okviru nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, a samim tim i na Kvalifikacioni okvir u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Smjernice:

Studijski programi predstavljaju suštinu nastavne misije ustanova visokog obrazovanja. Kroz njih se studentima pružaju akademska znanja i vještine, kao i prenosive vještine koje mogu uticati na njihov lični razvoj i naići na primjenu u njihovim budućim karijerama.

Programi:

- sadrže opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja;
- izrađuju se u saradnji sa studentima i ostalim akterima;
- imaju koristi od spoljne ekspertize i referenci;
- odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti);
- izrađuju se tako da omogućavaju nesmetano napredovanje studenata kroz studije;
- definišu očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita;
- obuhvataju dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno;
- podliježu procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i ima jasno utvrđene planirane ishode učenja.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
Komentar <p>Opšti programski ciljevi studijskih programa Opšta muzička pedagogija i Izvođačke umjetnosti (osnovne i master studije) osmišljeni su prema kriterijumima postavljenim Strategijom razvoja Muzičke akademije Univerziteta Crne Gore 2019–2024. Programi su koncipirani u skladu sa ciljem razvijanja kvalitetnog sistema umetničkog, muzičkog obrazovanja i nastavnog procesa, što potvrđuje ponuda i organizacija predmeta u okviru pomenutih studijskih programa koji obuhvataju sve fundamentalne oblasti neophodne za formiranje muzičkih stručnjaka, a uz poštovanje visokih standarda struke.</p> <p>Sa druge strane, čini se da bi ponuda predmeta u budućnosti mogla da obuhvati i neke oblasti koje se tiču aktuelnih i savremenih tendencija u svetu umetnosti/muzike i na tržištu (recimo u sferi digitalne pismenosti za muzičare, digitalne notografije, primene novih tehnologija, novih medija), a u skladu sa trenutnim prostorno-tehničko-formalnim mogućnostima. Kako je u Strategiji razvoja Muzičke akademije UCG 2019–2024. navedeno da je ova institucija zadužena za školovanje i ispotavljanje celokupnog kadra u sferi muzičke umetnosti, što uključuje sferu izvođaštva i obrazovanja (niže, srednje, akademsko), kulturne institucije, ali i rad u medijima (muzički producenti i muzički urednici – na radiju, televiziji) preporuka je i da se i ova poslednja oblast u perspektivi uzme u obzir pri formiranju studijskih programa, zasebnih kurseva, odnosno njihovih ciljeva i ishoda. Kako stetiški dokument podrazumeva i rad na još adekvatnijem odgovoru potreba tržišta, mišljenja smo da bi istraživanja u ovoj oblasti bila od izuzetnog značaja.</p>		

Kada je reč o formiranju kadra koji bi bio osposobljen za rad u obrazovanju, preporuka je da se u pojedinim slučajevima preciznije usklade ciljevi, ishodi i sami programi.

Naime, kada je reč o studijskom programu Izvođačke umjetnosti (bachlor) kao cilj je navedeno (dokument koji nosi naziv „Cilj studijskog programa”) vladanje znanjima i veštinama koji su, između ostalog, primjenjive u nastavnom radu u osnovnim muzičkim i opšteobrazovnim školama, što omogućavaju kursevi Metodika nastave instrumenta I, II i Pedagogija I, II (reč je o Pedagoškom modulu). Ovaj cilj je usklađen sa predstavljanim ishodima. Međutim, ne postoji kurs koji bi se odnosio na metodiku u opšteobrazovnim školama, iako se navodi da će svršeni studenti za ovo imati kompetencije, pa je preporuka da se razmisli i o otvaranju ove mogućnosti.

Takođe, cilj kursa Metodika nastave instrumenta I i II na OAS je formiranje nastavnog kadra iz nastave instrumenta u osnovnim i srednjim muzičkim školama. Osposobljavanje za rad u srednjoj školi nije zvanično navedeno u opštim ciljevima studijskog programa, niti u silabusima predmeta (za to se stiču kompetencije, po ponuđenom planu i programu, na master studijama).

Kada je reč o master programu Izvođačkih umjetnosti, kao jedan od ciljeva je navedeno osposobljavanje za rad u oblasti obrazovanja, sa posebnim aspektom na proces nastavnog rada u srednjim muzičkim školama. U vezi sa tim, studentima je ponuđen kurs Metodika nastave instrumenta sa pedagoškom praksom I i II koji se zasniva na istim ciljevima i ishodima kao pomenuti predmet na OAS, a to podrazumeva formiranje nastavnog kadra za rad u osnovnim i srednjim školama. Stoga, ciljevi i ishodi metodičkih predmeta na OAS i MAS su isto formulisani, iako prema programu ne bi trebalo da daju iste kompetencije. Ovo bi trebalo uskladiti, a imajući u vidu širenje mogućnosti za zaposlenje svršenih studenata.

U opštim ciljevima modula Opšta muzička pedagogija (OAS) trebalo bi razmisliti o uključivanju kompetencija za pedagoški rad, budući da upravo ciljevi i ishodi pojedinačnih kurseva na ovom programu ukazuju na osposobljavanje za rad u opšteobrazovnim školama i gimnazijama (a u skladu i sa koncepcijom i nazivom modula). U tom smislu, ciljevi programa bi trebalo da prate činjenicu da na ovim studijama postoje moduli: Metodika nastave solfeđa i opšte muzičke pedagogije, sa kursovima Metodika nastave solfeđa I i II, Metodika opšteg muzičkog obrazovanja za pedagoškom praksom I i II; odnosno modul Stručno teorijske nastave, sa predmetom Metodika stručno teorijske nastave sa pedagoškom praksom I i II.

Ciljevi i ishodi predmeta Metodika nastave solfeđa I i II su formirani tako da oni predstavljaju tek pripremu i upoznavanje se principima rada u nastavi, ali se ne pominje konkretno osposobljavanje za rad u školi. Sa druge strane, u ishodima (dokument „Ishodi učenja”) ukazuje se na sticanje kompetencija za rad u osnovnoj opšteobrazovnoj školi, dok je mogućnost rada u osnovnoj muzičkoj školi izostavljena. Poznato je da se predmet solfeđo drži u muzičkim osnovnim školama, pa bi trebalo razmotriti preispitivanje ovog ishoda.

Kada je reč o master programu OMP, kao cilj se ističe formiranje nastavnog kadra iz oblasti muzičke pedagogije prema potrebama obrazovnog procesa u opšteobrazovnim školama i gimnaziji, a to prate i ishodi, odnosno pojedini kursevi (Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom I-IV). Međutim, sam izbor i broj kurseva trebalo bi da da šire kompetencije, te pored pomenutih, trebalo bi imati u vidu rad u osnovnim muzičkim i srednjim školama, budući da kursevi Metodika nastave solfeđa I-III i Metodika stručno teorijske nastave I-III za to daju kompetencije jer se odnose na konkretne stručno-muzičke predmete.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Kako Statut Univerziteta Crne Gore nalaže predstavnici studenata su uključeni u rad organa i tela Muzičke akademije, a to podrazumeva učestvovanje u pitanjima koji se tiču studijskih programa. U izveštaju o samoevaluaciji navedeno je da su predstavnici studenata uključeni u rad Odbora za upravljanje sistemom kvaliteta, Komisije za obezbeđenje i unapređenje kvaliteta, rad Senata UCG i Vijeća Muzičke akademije (do 20%). Takođe, svi studenti su posredno uključeni u ovaj proces putem evaluacionih anketa, što potvrđuje i podnet izveštaj. Dopunjena dokumentacija ukazuje na to da su predstavnici studenata prisustvovali sastancima povodom ovih pitanja (zapisnici), međutim iz priložene dokumentacije nije jasno koliko su oni zaista učestvovali u diskusijama i da li su imali konkretne predloge, te da li su njihovi predlozi uzeti u obzir prilikom izrade studijskih programa.

Nakon posete MA i temeljnih razgovora, naročito sa predstavnicima studenata, preporuka je da se u budućnosti više radi na uključivanju studenata u proces kreiranja programa studija i podsticanju njihovog proaktivnog delovanja. U razgovoru sa Komisijom studenti su imali i konkretne predloge, pa bi bilo dobro uzeti ih u obzir prilikom narednih planiranja programa. Recimo, jedan od predloga je bio da se kurs Metodologija naučnog rada uvede ranije, još na osnovne studije, a ne tek na master, budući da bi studenti tada imali više vremena da savladaju naučnu metodologiju koja im je nepoznata i neophodna za pisanje master rada, a sa kojom se susreću prvi put (ovo se posebno odnosi na program Izvođačke umjetnosti). Takođe, studenti su predložili i da se konkretan pedagoško-metodički predmet uvede na studijski program Izvođačke umjetnosti, modul Koncertni izvođač, budući da takvi kursevi, prema njihovom mišljenju, ovde nedostaju (bez obzira na to što je modul usmeren ka koncertnoj praksi).

Studenti su izrazili žaljenje što pojedini odseci ne postoje na MA, kao što su odseci za kompoziciju i solo pevanje. Mišljenja smo da bi pokretanje ovih odseka, koji promovišu stvaralaštvo i pevanje kao temeljne prakse svake nacionalne muzičke kulture, doprinelo većoj atraktivnosti Muzičke akademije, te da bi to podstaklo buduće studente da nastave studije u zemlji (što sada često nije slučaj, kada je reč o potencijalnim studentima koji su zainteresovani baš za ove oblasti).

Takođe, iz priložene dokumentacije nije jasno da li su u procesu kreiranja studijskih programa učestvovali i drugi akteri, te da li je sprovedeno istraživanje tržišta rada (prema članu 44 Zakona o visokom obrazovanju). U dodatnoj priloženoj dokumentaciji istaknuto je usaglašavanje studijskih programa sa analizama tržišta rada i praksom i statistikom Zavoda za zapošljavanje. Međutim, nije priložen dokument koji potkrepljuje tvrdnje, niti dokument o sprovedenom istraživanju koje je inicirano od strane institucije.

U razgovoru sa direktorkama škola sa kojima MA ima dugu i plodnu saradnju, došli smo do zaključka da bi komunikacija na ovoj relaciji, a na temu osmišljavanja i usklađivanja planova i programa, takođe trebalo da se intenzivnije razvija. Videti i standard 1f.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Ovaj kriterijum je podržan Dokumentom o međunarodnoj uporedivosti prema kojem je ustanovljeno da su studije organizovane na Muzičkoj akademiji UCG u potpunosti u saglasju sa koncepcijom studija aktuelnim na istim tipovima obrazovnih institucija u regionu (Muzička akademija u Zagrebu, Akademija za glazbu u

Ljubljani, Fakultet muzičke umetnosti u Beogradu). Spoljna ekspertiza, dakle, ukazuje na sličnu organizaciju, zadate ciljeve i ishode, čija uporedivost daje rezultat od preko 80% sličnosti.

Ovaj kriterijum potkrepljuju i sledeće aktivnosti: učešće u ERASMUS+ programima, saradnja sa visokoobrazovnim institucijama, asocijacijama, festivalima, simpozijumima, na državnom i regionalnom nivou, te aktivnost u okviru 16+1 i CEMAN mreže (sporazum je ratifikovan 2017). Takođe, ističe se saradnja sa relevantnim nastavnim bazama (osnovne, srednje škole), kao i sa medijskim kućama i institucijama kulture, kao i realizacija naučnog projekta o muzičkom nasleđu Crne Gore. Ove reference koje su istaknute u izveštaju o samoevaluaciji delimično su potkrepljene relevantnom dokumentacijom (npr. nedostaju ugovori o saradnji na ERASMUS+ programima ili o mobilnosti studenata i nastavnika i sl.), a nedostaju i dokumenta/istraživanja koja ukazuju na direktan uticaj ovakvih tipova saradnje na sam studijski program, pa je preporuka da se ovakva istraživanja u budućnosti sprovedu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Stuidijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti).	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Stuidijski programi su osmišljeni i formirani u skladu sa četiri svrhe visokog obrazovanja Saveta Evrope, tj. vođeni su standardima i smernicama za obezbeđivanje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ovo potvrđuje analiza stuidijskih programa, odnosno prateće dokumentacije (npr. osmišljavanje programa u skladu sa ECTS-om, dodatak diplomi i sl.) a potreba da ova institucija bude prepoznata u okviru celokupnog evropskog sistema obrazovanja istaknuta je u strateškom dokumentu Muzičke akademije koji je i osmišljen prema evropskim standardima i smernicama. U tom smislu, obezbeđivanje i praćenje kvaliteta, kao objedinjujući parametar četiri svrhe obrazovanja u evropskom kontekstu, jeste prepoznato od strane Muzičke akademije kao ključan strateški cilj.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Stuidijski program izrađuje se tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Analizom stuidijskih programa na oba modula i dva nivoa studija utvrđeno je da je ovaj kriterijum zadovoljen, te da su studije organizovane tako da se studenti, s jedne strane, usmeravaju u pravcu ličnih preferencija (izborni moduli na OAS), a sa druge, da šire svoje kompetencije od osnovnih ka master studijama. Ipak, primetan je znatno niži nivo izbornosti predmeta na stuidijskom programu Opšta muzička pedagogija na osnovim studijama, koji iznosi na samom modulu svega 6% i stuidijskom programu od 20% (dok je taj procenat na stuidijskom programu Izvođačke umjetnosti, odnosno na pojedinačnom modulu znatno veći). Preporuka je da se ove dve oblasti usaglase po pitanju izbornosti (a u skladu sa formalnim uslovima i opterećenjem nastavnika i saradnika), budući da je to upravo prostor gde studenti mogu da kreiraju sopstvene studije u skladu sa ličnim preferencijama, a upravo u cilju napretka.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

f. Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
Komentar Studijski programi osmišljeni su u skladu sa smernicama za optimalno opterećenje studenata koje nalaže Zakon o visokom obrazovanju, odnosno Statut UCG, a koje podrazumeva 60 ECTS kredita u toku jedne studijske godine, odnosno ukupno 180 na osnovnim i 120 na master studijama. Opterećenje je raspoređeno na predavanja, vežbe, samostalne radove, kolokvijume, ispite, završne radove, kao i stručnu praksu, čime je ovaj kriterijum zadovoljen. Silabusi predmeta na svim programima sadrže jasne reference o opterećenju, a u skladu sa standardima.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
Komentar Prema studijskim programima stručna praksa je predviđena na studijskom programu Izvođačke umetnosti (V, VI semestar), kao i na master studijama (III i IV), odnosno na studijskom programu Opšta muzička pedagogija na master studijama (III, IV semestar). Bilo bi svrsishodno, a u skladu sa ciljevima, ishodima, streteškim dokumentom, uvesti predmet Stručna praksa i studentima na osnovim studijama programa Opšta muzička pedagogija, budući da ovde ista nije predviđena prema strukturi programa (iako je delimično uključena u predmet Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom i Metodika stručno teorijske nastave sa pedagoškom praksom I). Iako prilika za praksu ima, vreme pandemije je neke od ovih aktivnosti zaustavilo (npr. držanje časova u školi, što su studenti istakli), pa bi u narednom periodu bilo važno ponovo uspostaviti ove aktivnosti. Takođe, u perspektivi, a u skladu sa zahtevima tržišta, praksa bi mogla da obuhvati ne samo koncertne nastupe i pedagoški rad, već i angažman u institucijama kulture, medijima i sl, sa kojima MA ima saradnju (RTCG, Muzički centar Crne Gore i sl). Pošto je ova preporuka uslovljena tehničkim i lokacijskim mogućnostima, budući da se prostori i institucije za praksu nalaze i izvan Cetinja, trebalo bi raditi na stvaranju sistema podrške MA u cilju lakše organizacije ovih aktivnosti.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
Komentar Studijski programi osnovnih i master studija na Muzičkoj akademiji osmišljeni su u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom ustanove, a to podrazumeva i praćenje i poštovanje svih potrebnih procedura. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su procedure formalnog odobravanja poštovane i ispunjene, na svim instancama (Senat UCG, Vijeće MA, Komisija za unapređenje i obezbeđenje kvaliteta).		

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S2, kriterijum a: Ponudu predmeta u budućnosti inovirati i formirati prema aktuelnim tendencijama u svetu umetnosti, tehnološkim dešavanjima, odnosno tendencijama na globalnom i lokalnom tržištu;
2. S2, kriterijum a: Preporučuje se jasnije uskladiti generalne ciljeve, ishode, kao i ciljeve i ishode samih studijskih programa i konkretnih kurseva u cilju otvaranja većeg prostora na tržištu i širenja mogućnosti zapošljenja svršenih studenata (naročito kada je reč o pedagoškom radu, tj. radu u školama);
3. S2, kriterijum b: Potrebno je osnažiti uključivanje studenata, kao i spoljnih aktera u kreiranju studijskih programa, te u budućnosti raditi na detaljnijoj strateškoj analizi potreba na tržištu;
4. S2, kriterijum e: Nesmetano napredovanje studenata bi trebalo organizovati tako da oni jednim delom mogu sami da kreiraju svoje studije, prema sopstvenim interesovanjima. Zato bi procenat izbornosti kurseva na programu Opšta muzička pedagogija (OMP) trebalo povećati, tj. revidirati.
5. S2, kriterijum g: Usaglasiti program na osnovnim akademskim studijama OMP kada je reč o Stručnoj praksi i izdvojiti je kao zaseban kurs, kao što je na drugom studijskom programu. Razmotiriti i mogućnost proširenja oblasti za stručnu praksu (a samim tim i oblasti izučavanja na predmetima, što je u vezi sa preporukom pod rednim brojem 1).

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Ustanove treba da osiguraju da se programi izvode na način kojim se studenti podstiču na preuzimanje aktivne uloge u kreiranju procesa učenja, te da provjera znanja studenata odražava takav pristup.

Smjernice:

Učenje i nastava usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u stimulanju motivacije studenata, njihove samorefleksije i angažovanosti u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo razmatranje izrade i izvođenja studijskih programa i ocjenu ishoda.

Implementacija procesa učenja i nastave usmjerenih na studenta, uključuje:

- poštovanje i prilagođavanje različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne putanje učenja;
- razmatranje i korišćenje različitih načina izvođenja nastave, gdje je prikladno;
- fleksibilno korišćenje raznih pedagoških metoda;
- redovno vrednovanje i prilagođavanje načina izvođenja nastave i pedagoških metoda;
- podsticanje osjećaja samostalnosti kod učenika, osiguravajući pri tom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja;
- promovisanje uzajamnog poštovanja u odnosu između studenata i nastavnika;
- odgovarajuće postupke za rješavanje po prigovorima studenata.

Imajući u vidu značaj provjere znanja za napredovanje studenata kroz studije i za njihove buduće karijere, u okviru procesa za obezbjeđenja kvaliteta za provjeru znanja vodi se računa o sljedećem:

- lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti;
- kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju;
- provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja;
- gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača;
- pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti;
- provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama;
- postoji formalna procedura za žalbe studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovim potrebama, omogućavajući fleksibilne putanje učenja.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
Komentar Proces nastave na Muzičkoj akademiji koncipiran je u skladu sa samom prirodom predmeta i tematikom kojom se bavi i usmeren je na prilagođavanje individualnim potrebama studenata. Kako je reč o obrazovnoj instituciji koja je, za razliku od većine drugih fakulteta, okrenuta ka radu u manjim grupama i razvoju individualnih potencijala studenata, nastavni planovi usmereni su upravo na praćenje razvoja i negovanje		

različitih afiniteta koji studenti iskazuju. U vezi sa time, profesori prilagođavaju nastavni proces individualnim potrebama kako bi studenti na najefikasniji način ispunili ciljeve obrazovanja.

Struktura studijskih programa, kao i nastavni planovi sa jasno definisanim ciljevima i standardima, omogućavaju da se obrazovni ciljevi sprovedu, poštujući i prilagođavajući se potrebama studenata.

Moguće je, štaviše, zaključiti da se različitost i individualnost studenata neguje, poštuje i dodatno razvija putem praktične nastave, vežbi, i predstavlja tokom javnih nastupa kada postignuća studenata ima priliku da vidi i publika.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Muzička akademija organizuje predavanja koja omogućavaju ispunjavanje zadatih obrazovnih ciljeva. Na osnovu dostavljene dokumentacije i nakon posete, jasno se uviđa se da postoje različiti vidovi angažmana studenata tokom nastave. Nastava se izvodi u više vidova: praktična nastava, predavanja, vežbe, stručno usavršavanje, individualna nastava... Pored toga, studenti obavljaju i samostalan rad u vidu izrade radova i pripreme tekstova za potrebe predavanja, i naravno, u vidu vežbanja instrumenta i pripreme za individualnu nastavu instrumenta (kada je reč o izvođačkim umetnostima). Studenti se pripremaju i za stručnu praksu koju izvode u osnovnoj školi, nižoj muzičkoj školi i ređe srednjoj muzičkoj školi.

Ukoliko je reč o izvođačkim umetnostima, nastava glavnog instrumenta, kao i usko stručnih predmeta koji su povezani sa sviranjem, se izvodi individualno ili u manjim grupama kako bi se prilikom nastavnog procesa prilagodili individualnom procesu savladavanja gradiva studenta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu dostupne dokumentacije i nakon posete institucije, može da se zaključi da nastavnici primenjuju različite pedagoške metode prilikom sprovođenja nastave. Uočava se da su sve osnovne pedagoške metode rada primenjene u radu sa studentima Muzičke akademije.

Ovde se pre svega misli na monološku metodu (teorijska predavanja, usmena predavanja, objašnjavanja), dijalošku (katehitički razgovor, slobodan razgovor, razvojni razgovor), kao i metoda rada na tekstu, kao i pisanje radova, ilustraciju... dok se odabir vrši na osnovu individualnog rada profesora sa studentom i na osnovu praćenja njegovog razvoja i potreba.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

c. Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Muzička akademija redovno preispituje kako studijske programe tako i nastavne metode i prilagođava ih potrebama studenata.</p> <p>Pored toga, nastavno osoblje se trudi da motiviše studente da učestvuje sveke godine u studentskom vrednovanju nastave iskrenim odgovorima. Međutim, zainteresovanost i odziv studenata je mali. Naime, rezultati studentskog vrednovanja nastave za studijsku 2020/21 pokazali su da studenti vrednuju predavače i studijske programe ukupnom prosečnom ocenom iznad 4.50. Ovde treba imati u vidu da je izlaznost studenata bila oko 50%, dok prema Pravilima studiranja na Osnovnim studijama propisano da je studentsko vrednovanje nastave obavezno za svakog studenta.</p> <p>Međutim, treba imati i u vidu da je reč o maloj instituciji sa velikim brojem individualnih časova, te se kod individualnih predmeta visoke ocene uzimaju sa rezervom jer studenti smatraju da im ovaj sistem ne obezbeđuje potpunu anonimnost. Drugim rečima, studenti smatraju da bi profesori mogli da znaju ko je uputio lošu ocenu studentu, čime se krši osnovna ideja anonimnog ocenjivanja profesora.</p> <p>Ukoliko student ima primedbe na način izvođenja nastave, prema Članu 144 Statuta Univerziteta Crne Gore student ima pravo da podnese žalbu Senatu Univerziteta na kvalitet nastave ili rada akademskog osoblja.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Na osnovu dostupne dokumentacije i na osnovu razgovora vođenih prilikom posete instituciji primećuje se da MA neguje samostalnost i slobodan izbor učenika. Ovo se ogleda u zadavanju samostalnih radova, tema za izradu seminarskih radova koji su u skladu sa interesovanjima studenata, kao i u odabiru odabiru repertoara i kamernih sastava u kojima će studenti instrumenata nastupati, kao i odabiru modula koje će pohađati.</p> <p>Primećuje se da se osećaj samostalnosti učenika pri čemu je profesor tu da usmerava i pomogne, posebno neguje na Muzičkoj akademiji jer se time podstiče i samostalna umetnička ličnost studenta koja se razvija u skladu sa njegovim interesovanjima i sposobnostima.</p> <p>Takođe, uočeno je da je održavanje nastave sa ciljem ispunjavanja ciljeva obrazovanja, zbog samog predmeta sudija, usmereno na osamostaljavanje studenata koji će nakon završenih studija moći samostalno umetnički da se izražava i da svoje kreativne zamisli predstavlja publici, kao i da svoje znanje i veštine prenosi na nove generacije muzičara.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju

e. Kod učenja i nastave promoviše se uzajamno poštovanje između učenika i nastavnika.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	<p style="text-align: center;">Potreban</p>
<p>Komentar</p> <p>Na osnovu dostavljene dokumentacije, kao i visoke ocene koju su studenti dali predmetnim profesorima, zaključuje se da je nastava na Muzičkoj akademiji zasnovana na međusobnom poštovanju i poverenju koje treba da postoji između studenta i profesora. Ovo je potvrđeno prilikom posete instituciji, te se, iz razgovora sa studentima i profesorima, zaključuje da postoji uzajamno poštovanje između studenata i profesora.</p> <p>Ovo poštovanje profesori takođe stiču kontinuiranim trudom, slušanjem studentskih potreba i zalaganjem za napredak studijskog programa i za obezbeđivanje najboljih mogućih uslova za rad u situaciji u kojoj se Muzička akademija nalazi, čime se obezbeđuju najbolji uslovi za rad kako profesora, tako i studenata.</p>		
<p>Kriterijum</p>	<p>Ocjena ispunjenosti</p>	<p>Kriterijum za reakreditaciju</p>
f. Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	<p style="text-align: center;">Potreban</p>
<p>Komentar</p> <p>Na osnovu dostavljene dokumentacije, može se zaključiti da se postupci po prigovorima sprovode u skladu sa Pravilnicima o sudaranju na Osnovnim i Master studijama UCG (Pravila studiranja na osnovnim studijama UCG, članovi 41 i 42; Pravila studiranja na master studijama UCG, član 230; Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, član 29), kao i da se o postupcima koji su pokrenuti po prigovorima studenata uredno vode detaljni zapisnici.</p> <p>Student ima pravo da, u skladu sa Pravilnicima o studiranju podnese prigovor prodekanu za nastavu na prolaznu ocenu ispita, na zakonitost postupka ocenjivanja ispita i ukoliko ima primedbe na odvijanje nastave i ispita.</p>		
<p>Kriterijum</p>	<p>Ocjena ispunjenosti</p>	<p>Kriterijum za reakreditaciju</p>
g. Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> <p style="text-align: center;">Djelimično ispunjeno</p> Nije ispunjeno	<p style="text-align: center;">Potreban</p>
<p>Komentar</p> <p>Lica koja vrednuju studente (predavači i saradnici) imaju jasno definisane kriterijume prilikom ocenjivanja tokom semestra i na završnom ispitu. Ti kriterijumi su u skladu sa pravilima i propisima koji su propisani Statutom Univerziteta Crne Gore i Pravilnikom o visokom obrazovanju.</p> <p>Nastavnici se trude da na individualnom planu usavršavaju svoje nastavne i profesionalne kompetencije i za to imaju određenu podršku Muzičke akademije. Oni to čine odlaskom na seminare i stručna usavršavanja. Sa druge strane, u Crnoj Gori još uvek ne postoji zvaničan sistem obuke koji prolaze svi univerzitetski profesori koji im omogućava da dalje usavršavaju svoje nastavne veštine.</p>		

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Kriterijumi za proveru znanja i ocenjivanje tokom semestra i na završnom ispitu su definisani u skladu sa pravilima i propisima koji su propisani Statutom Univerziteta Crne Gore i Pravilnikom o visokom obrazovanju, kao i Pravilnikom o studiranju na UCG.</p> <p>Broj bodova koje je student potrebno da ostvari tokom semestra kroz samostalan rad, pohađanje nastave i kolokvijume, kao i na završnom ispitu naznačen je u planu rada koji svaki predavač predaje 15 dana pre početka nastave prodekanu za nastavu, kao i na prvom predavanju u semestru. U istom planu naznačena je i obavezna i preporučena literatura koja je potrebna za pripremu svih zadataka tokom semestra i završnog ispita. Studenti se upoznaju sa planom rada, predispitnim i ispitnim zahtevima prilikom prvog predavanja.</p> <p>Informacije o nastavnom planu dostupne su i objavljene i na sajtu Muzičke akademije.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije, koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Na osnovu dostupne dokumentacije, zaključuje se da se sve aktivnosti studenata prate i evidentiraju, te unose u Obrazac za evidenciju osvojenih poena na predmetu i predlog ocene na osnovu kojeg se formira ukupan broj predispitnih bodova. Taj broj se potom unosi u Obrazac za zaključne ocene i njemu se pridodaje broj bodova koje je student osvojio završnom ispitu i na osnovu tog broja formira se završna ocena studenta.</p> <p>U skladu sa Pravilnicima o studiranju, uspeh studenta u savladavanju gradova izražava se u bodovima, a profesori javno saopštavaju studentima broj osvojenih poena nakon svake provere znanja. Ovi podaci objavljuju se na vreme i studenti u svakom trenutku mogu da dobiju obrazloženje ocene kao i savete za učenje kako bi poboljšali ishode.</p> <p>Dalje, profesori javno objavljuju i ukupan broj bodova koje je svaki student osvojio od početka semestra i detaljno obrazlažu taj broj bodova ukoliko postoji zahtev studenta za obrazloženje. Takođe, iz dokumentacije je vidljivo da profesori organizuju konsultacije ili dopunsku nastavu, čiji termini su usklađeni sa nastavom kako bi studenti mogli da prisustvuju dodatnoj nastavi.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju

j. Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	<p style="text-align: center;">Potreban</p>
<p>Komentar</p> <p>Iz dostupne dokumentacije, zaključuje se da se provera znanja odvija pred profesorom (i saradnikom ukoliko ga profesor ima) i najmanje jednim prisutnim studentom, što je u skladu sa Statutom UCG i Pravilnicima o studiranju, koji propisuju da usmenom ispitu obavezno mora da prisustvuje pored ispitivača i kandidata najmanje još jedna osoba. Ukoliko je prolaznost kod određenog predmetnog nastavnika niska, Veće i Senat su dužni da formiraju komisiju pred kojom će studenti polagati određeni ispit.</p> <p>Provera znanja kojoj prisustvuje više od jednog profesora sprovodi se na završnim ispitima glavnog predmeta na umetničkom smeru, kao i prilikom odbrane diplomskih i magistarskih radova. Komisajska provera znanja se primenjuje i prilikom ispita iz Orkestra/Hora, Kamerne muzike i Korepeticije.</p> <p>Takođe, neretko se završni ispiti iz instrumenta takođe izvode javno, uz prisutstvo publike.</p>		
<p style="text-align: center;">Kriterijum</p>	<p style="text-align: center;">Ocjena ispunjenosti</p>	<p style="text-align: center;">Kriterijum za reakreditaciju</p>
k. Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	<p style="text-align: center;">Potreban</p>
<p>Komentar</p> <p>Na osnovu dostupne dokumentacije i nakon posete zaključuje se da u slučajevima kada postoji student ili studentkinja sa posebnim potrebama, nastavni i ispitni proces se prilagođava njegovim mogućnostima, uz poštovanje integriteta njihove ličnosti. Olakšavajuće okolnosti se primenjuju i prilikom drugih ozbiljnih životnih situacija u kojima se student potencijalno može naći.</p> <p>Takođe, u dokumentaciji je naznačeno da su olakšane okolnosti uzete u obzir i prilikom pandemije, kada studenti iz objektivnih razloga nisu mogli pristupiti nastavi ili polaganjima ispita, kako bi im se olakšao proces studiranja i polaganja u izmenjenim, vanrednim okolnostima.</p>		
<p style="text-align: center;">Kriterijum</p>	<p style="text-align: center;">Ocjena ispunjenosti</p>	<p style="text-align: center;">Kriterijum za reakreditaciju</p>
l. Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	<p style="text-align: center;">Potreban</p>
<p>Komentar</p> <p>Provere znanja i završni ispiti sprovode se u skladu sa opštim standardima i propisima Statuta UCG, Pravilnika o studiranju i Etičkog kodeksa UCG.</p> <p>Termini ispita i provera znanja utvrđeni su nastavnim planom i Akademskim kalendarom. Ispiti se polažu u prostorijama Muzičke akademije ili, ukoliko je reč o umetničkim predmetima, van prostorija Muzičke akademije, a sve u skladu sa propisima i ugovorima o saradnji koji je Akademija potpisala sa spoljnim institucijama.</p>		

Ako je reč o pismenom ispitu, predmetni profesor upoznaje studente sa pravilima polaganja i pomagalima kojima se mogu koristiti tokom izrade ispitnog zadatka.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
m. Postoji formalna procedura za žalbe studenata.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	<u>Eliminacioni</u>

Komentar

Na osnovu dostavljene dokumentacije može da se zaključi da postoji jasna formalna procedura za žalbe studenata koja se sprovodi u skladu sa Statutom UCG (Članovi 143, 144), kao i pravo na žalbe zbog odluka koje je donela Disciplinska komisija na račun studenta (Članovi 152 i 153). U zavisnosti od žalbe, institucija razmatra žalbu ili u okviru Veća ili je upućuje Etičkom odboru UCG.

U slučaju povrede prava na slobodu mišljenja i iskazivanje stavova koji se odnose na studije, pogodnosti u studiranju (status studenta, konsultacije, polaganje ispit i rokove, kao i na korišćenje biblioteke i vežbaonica) student podnosi žalbu dekanu (Statut UCG, član 143). U ovom slučaju, na predlog Veća akademije, formira se posebna komisija koja isključuje predmetnog profesora radi donošenja objektivne odluke.

Ukoliko student ima žalbu na kvalitet nastave ili rada akademskog osoblja, student ima pravo da podnese žalbu Senatu Univerziteta Crne Gore (Statut UCG, član 144).

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S3, kriterijum c – Potrebno je uvesti online sistem sprovođenja ankete kojom bi se ubrzao proces anketiranja studenata. Takođe, potrebno je po mogućnosti da se, zbog malog uzorka, anketa provodi svake godine, ali da se njeni rezultati dostavljaju nakon tri godine, kako bi se oformio veći uzorak studenata i kako bi se obezbedila anonimnost studenata koji ocenjuju.
2. S3, kriterijum g - Potrebno je da Univerzitet organizuje ili omogućiti nastavnom osoblju redovno usavršavanje nastavnih i profesionalnih sposobnosti kroz obuke, seminare i stručna usavršavanja kako bi profesori mogli na najbolji mogući način da sprovedu nastavu i da prate nove metode rada koje su zastupljene u drugim državama.

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA

Ustanove treba na dosljedan način da primjenjuju prethodno definisane i objavljene propise koji obuhvataju sve faze studiranja, odnosno upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju.

Smjernice:

Obezbeđivanje uslova i podrške koji su neophodni za napredovanje studenata kroz akademsku karijeru je u najboljem interesu svakog pojedinačnog studenta, programa, ustanove i sistema. Od ključnog je značaja da procedure upisa, priznavanja i završetka studija budu primjerene svrsi, naročito kada su studenti mobilni u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Važno je da se politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način, i da je obezbijeđeno upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.

Ustanove treba da uspostave i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Pravično priznavanje visokoškolskih kvalifikacija, perioda studija i prethodnog učenja, uključujući priznavanje neformalnog i informalnog učenja, predstavljaju osnovne komponente za osiguravanje napredovanja studenata kroz studije, pri čemu se promovise mobilnost. Odgovarajuće procedure za priznavanje, oslanjaju se na:

- usklađenosti institucionalne prakse priznavanja sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju;
- saradnju sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i nacionalnim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.

Diplomiranje predstavlja kulminaciju perioda studiranja studenata. Studenti treba da dobiju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbijedeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.	<p>Ispunjeno</p> <p>Djelimično ispunjeno</p> <p>Nije ispunjeno</p>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>MA se vodi svim formalnim okvirima u vezi sa upisom studenata. Naime, procedure su uređene shodno predmetnom Pravilniku (oblast Umjetnost), koji je u skladu i podređen Zakonu o visokom obrazovanju. Proces je transparentan od prijave do konačnog formiranja rang liste kandidata i njihovog upisa. U ovim procesima je primjetan manjak autonomije u odnosu na krovni UCG i resorno Ministarstvo, te predmetno zakonodavstvo (detaljnije niže u Preporukama, Kriterijum a).</p> <p>Potencijalnim kandidatima MA je u predupisnom periodu na raspolaganju putem raznih medijskih kanala. Od kojih se izdvajaju brošura/informator, sajamski nastupi, promocije, dani otvorenih vrata. Takođe, MA komunicira putem sredstava javnog informisanja, te putem socijalnih mreža i direktnog kontakta nastavnika</p>		

akademije sa nastavnicima srednjih muzičkih škola. Muzička akademija, organizuje i razne oblike javnih prezentacija, koncerte, radionice, seminare, a sve u cilju pomoći kandidatima kod opredjeljivanja za studije.

Svaki tečaj na MA počinje uvodom polaznika u sadržaj, formu i metodu predmetnog izučavanja. Studentu su na raspolaganju u pisanoj formi i izvod iz plana rada. U toku studija, predmetni nastavnici su na raspolaganju i mimo kontakt nastave u terminima za konsultacije, koji su usklađeni sa rasporedom nastave.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova uspostavlja procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Ovaj kriterijum se realizuje na transparentan, uređen i kontrolisan način putem savremenih IT sredstava, uz utvrđene procesa rukovođenja i nadzora. MA raspolaže centralizovanim IS-om UCG (CIS – Centralni informacioni sistem), koji služi prikupljanju, praćenju i drugim aktivnostima u vezi sa napredovanjem studenata kroz studije. Procesi su pod direktnom kontrolom Studentske službe, koju pak nadzire fakultetsko vijeće. Uloga Vijeća je da na kraju svakog semestra ovjeri sve ocjene, koje kao takve postaju validne i dostavljaju se Studentskoj službi na unos i dalju obradu. Ovakav mehanizam obezbjeđuje detaljan statistički uvid u napredovanje studenata. Studentska služba je sučelje preko koga student ima na zahtjev uvid u svoj dosije, kako u elektronskoj formi (u bazi CIS), tako i u fizičkom obliku u arhivi Službe. Primjetan je nedostatak osoblja kvalifikovanog u IT oblasti (detaljnije niže u Preporukama, Kriterijum b)

Na Vijeću se periodično razmatra uspjeh studenata tokom semestra, što je prilika da se identifikuju eventualne prepreke, propusti isl. predmetnih nastavnika, na šta i studenti mogu imati primjedbe preko studenta povjerenika ili preko rukovodioca studijskog programa.

U ECTS katalogu je primjetna precizno uređena međusobna uslovljenost pohađanja/apsolviranja predmeta, čime se studentu u procesu studija jasno izdvajaju razvojne linije (instrument, hor, teorija,...) što doprinosi boljoj orijentaciji u procesu studiranja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Ovaj kriterijum se u formalnom smislu realizuje kroz Zakonom o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija ("Službeni list Crne Gore", br. 057/11 od 30.11.2011) i njegovu izmjenu i dopunu (042/16 od 11.07.2016). Zakon jasno raspoređuje prava, obaveze i nadležnost u procesima priznavanja u zavisnosti od vrste slučaja i svrhe priznavanja (zapošljenje ili nastavak obrazovanja). Procesi priznavanja kvalifikacija (ili njenog dijela) u svrhu zapošljavanja pripadaju Ministarstvu, a u svrhu nastavka školovanja pripadajućem visokom školstvu. U tom smislu MA vrši spomenuta priznavanja.

Poslove iz domena Lisabonske konvencije su spomenutim zakonom (i dopunom) dodijeljene resornom Ministarstvu, odnosno njegovoj nadležnoj agenciji, tj. ENIC/NARIC centru.

Za očekivati je bilo da se dopunom dokumentacije objasni i institucionalni okvir koji spomenute procese mobilnosti i prohodnosti uređuje (procedure, nadležnosti i odgovornosti) - (detaljnije niže u Preporukama, Kriterijum c).

Priznavanja u vezi sa studijskim boravcima (mobilnostima ERASMUS+) vrše se u koordinaciji sa prodekanom za međunarodnu saradnju, rukovodiocem studijskog programa, a razmatra na Vijeću.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.	<p>Ispunjeno</p> <p>Djelimično ispunjeno</p> <p>Nije ispunjeno</p>	Potreban

Komentar

Realizacija ovog kriterijuma je u direktnoj sprezi sa prethodnim kriterijumom (4c) shodno identičnom pravnom okviru. Dostavljena dokumentacija samo djelimično objašnjava formalne okvire saradnje sa nadležnim agencijama i domaćim ENIC/NARIC centrom.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.	<p>Ispunjeno</p> <p>Djelimično ispunjeno</p> <p>Nije ispunjeno</p>	Potreban

Komentar

Po završetku studija, studenti dobijaju diplomu i dodatak diplome (supplement), čija struktura i sadržaj su propisani zakonom. Takvim ispravama se postiže prepoznatljivost, uporedivost i prohodnost stečene kvalifikacije nivoa. Kvalifikacije su određene šifranikom CKO/EQF, a nivoi nose konvencionalno prepoznate (premda inostrane) termine Bachelor i Master. Pripadajuće skraćenice BA i MA na međunarodnom nivou ne vrše potpuno razlikovanje kvalifikacija među poljima nauka i poljima umjetnosti, jer skraćenica A može upućivati na termin Administration. (detaljnije niže u Preporukama, Kriterijum e)

Priložena dokumentacija objašnjava procedure i nadležnosti u procesima oblikovanja, izdavanja, vođenja matične knjige i nadzora.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S4, kriterijum a: Preporučuje se zagovarati izmjene zakonskih okvira koji obavezujuće uređuju procese upisivanja, te time uskraćuju autonomiju visokih škola u određivanju specifičnih kriterijuma upisa, te time dugoročno diskriminišu dio kandidata. Priroda studija umjetnosti (ali i drugih npr. regulisanih kvalifikacija) zahtijeva posebne provjere ulaznih predispozicija kandidata. Dugi niz godina se vrednovanje kandidata vrši paušalno, pukom statističkom procjenom uspjeha iz srednjeg obrazovanja, a tzv. «dopunskom» ispitu (zapravo ključnom na umjetničkim predmetima) pripada

manje od trećine maksimalnog broja bodova – u takvim formalističkim okolnostima može da bude diskriminisan veliki broj talentovanih kandidata, koji ostaju ispod crte, što Akademiju lišava kvalitetnog studenta.

2. S4, kriterijum b: Preporučuje se dopuna u sistematizaciji radnih mjesta kojom bi se omogućilo zapošljenje kvalifikovane osobe u polju IT koja bi unaprijedila tehničko održavanje i upotrebu CIS-a.
3. S4, kriterijum c: Iako su formalno-zakonski okviri priznavanja kvalifikacija/prethodnog (dijela) obrazovanja, te apsolviranog kurikuluma tokom studijskog boravka (mobilnosti) sasvim uređene, preporučuje se da se institucionalna praksa uredi internom legislativom, kojom će se detaljnije urediti nadležnosti i kontrola/nadzor.
4. S4, kriterijum e: Praksa navođenja kvalifikacija nivoa Bachelor i Master je uopšteno veoma neujednačena, na svim nivoima – od pojedinačnih visokih školstava, preko država pa do Evropskog prostora visokog obrazovanja. Navedene skraćenice BA/MA trebalo bi da kao takve vrše distinktivnu ulogu, makar između najširih polja (nauka/umjetnost). Međutim one ne upućuju da je njen nosilac umjetnik, a još manje umjetnik u polju muzičkih umjetnosti. Stoga se preporučuje MA da autonomno formuliše specifičnije skraćenice, koje će bolje vršiti distinktivnu ulogu.

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE

Ustanove treba da osiguraju kompetentnost svog nastavnog osoblja. Treba da primjenjuju pravične i transparentne procese prilikom zapošljavanja i razvoja zaposlenih.

Smjernice:

Uloga predavača je od ključnog značaja za stvaranje kvalitetnog iskustva studiranja i omogućavanja sticanja znanja, kompetencija i vještina. Sve raznovrsnija studentska populacija i veća usredsređenost na ishode učenja zahtijeva učenje i nastavu usmjerene na studenta, pa se time i uloga nastavnika mijenja (vidjeti Standard 1.3).

Ustanove visokog obrazovanja su najodgovornije za kvalitet svojih zaposlenih i pružanje odgovarajućeg okruženja za efikasno obavljanje posla.

Takvo okruženje:

- uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja u okviru kojih se prepoznaje značaj podučavanja;
- nudi i promovira mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja;
- podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja;
- podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> <p style="text-align: center;">Djelimično ispunjeno</p> <p style="text-align: center;">Nije ispunjeno</p>	Potreban
Komentar		

MA sprovodi proces zapošljavanja nastavnog osoblja shodno predmetnoj legislativi, premda je očigledan izvjesni manjak autonomije u proceduralnom smislu (konkurs se odobrava, raspisuje, ocjenjuje i zaključuje na nivou UCG).

Iz akata koji uređuju sistematizaciju i opterećenje nastavnog osoblja primjetno je kvantitativno određivanje opterećenja nastavnog kadra. Opterećenje nastavnog kadra se izražava normiranim brojem časova na nivou radne sedmice. Takva kvantifikacija opterećenja može da vodi ka izvjesnim nedostacima u sastavu pedagoškog kora: nedostatku broja potrebnih saradnika, preširok strukovni spektar angažmana i/ili širenja ili istiskivanje drugih predmetnih kurikuluma odnosno polja izučavanja, te ka izvjesnom padu kvaliteta nastave. Ovo je stvar od posebnog značaja posebno na uskostručnim predmetima na kojima se izvodi individualna nastava.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Ustanova nudi i promovise mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

MA stimuliše u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima profesionalni razvoj akademskog osoblja, kroz ulaganja u učešća na konferencijama, seminarima, obukama i treninzima. Spomenute finansije nijesu dokumentovane, što ostavlja izvjesnu nedoumicu u vezi sa realnim obimom ovog vida kadrovske podrške (detaljnije niže u Preporukama, Kriterijum g).

Pobrojane saradnje sa međunarodnim festivalima, smotrama i takmičenjima izvjesno ovu nedoumicu umanjuju. Među njime se ističu saradnje sa univerzitetima sa prostora bivše Jugoslavije, zatim Brašova, Opole, Montklara, Teksasa, Oklahome ali i konzervatorijumima za muziku u Trstu, Veneciji, Hangdžou. Dokumentovana je saradnja kroz sporazume sa 16+1, CEMAN mrežom i Kijevskim konzervatorijumom. Dio nastavnog kadra takođe navodi sopstvene aktivnosti u pravcu umrežavanja fakulteta i promovisanju instrumenata kroz festivale.

Među formalnim okvirima podrške razvoju kadra ističe se i institut «sabatskog odsustva», koje je ukotvljeno u Statutu UCG (Član 95).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

MA deklarativno podstiče istraživanja kroz projekte kao izvjesne simbioze kadra sa savremenim iskustvima u oblasti izvođaštva, muzičkog stvaralaštva i produkcije, pedagogije i sveukupne muzičke i kulturne scene. U tom smislu se ističe angažman u najznačajnijim centrima i inicijativama u Crnoj Gori, festivalima, kulturnim centrima, kao i u oblasti umjetničkog istraživanja i promociji baštine. Među navedenima se ističe nacionalni projekat MusiH, koji je finansiran od strane Ministarstva nadležnog za poslove nauke, a na kome je učestvovalo preko 40 istraživača iz Evrope.

Dopunjena dokumentacija razjašnjava obim i sadržaj saradnje sa partnerima iz medijskog granskog sektora (MCCG), ali navedena saradnja sa RTCG nije dokumentovana.

Sporazum o saradnji sa JU Muzički centar Crne Gore omogućava zajedničke produkcije koncerata, edukativne programe, učešće u projektima i saradnju na drugim poslovima od zajedničkog interesa. Sporazum takođe obezbjeđuje MA po jedan besplatan termin u velikoj i kamernoj sali Centra. (Preporuka Kriterijum h)

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Uslovi koji su zatečeni na licu mjesta jendoznačno negativno utiču na brojne aspekte i aktivnosti, pa stoga i na uvođenje novih tehnologija. Pored solidne opremljenosti velikim instrumentima, primjetan je manjak radnog prostora i opreme. (detaljnije niže u Preporukama, Kriterijum i)

Preporuke u vezi unapređenja standarda

- S5, kriterijum g: Potrebno je formalizovanje podrške razvoju nastavnog osoblja adekvatnom formom (pravilnikom, garantovanim udjelom u godišnjem budžetu izdvojenim za kadrovska usavršavanja i sl.). Uvidom u stanje na licu mjesta je jasno da MA raspolaže entuzijastičnim kadrom, koji će uz konkretniju institucionalnu podršku postizavati viši kvalitet u nastavi i vidljivije/zvučnije prisustvo u društvu.
- S5, kriterijum h: Potrebno je interno urediti podršku istraživačkim djelatnostima, shodno prethodnoj preporuci (g).
- S5, kriterijum i: Preporučuje se izdvajanje fonda za godišnja unapređenja opreme, sredstava, potrošnog materijala i sl, kao i upravljanje istim. Kako bi se uvele inovacije u nastavu potrebno je obezbijediti tehničke uslove za uvođenje naprednijeg širokopojasnog interneta.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Ustanove treba da na odgovarajući način finansiraju aktivnosti učenja i nastave i da obezbijede adekvatne i lako dostupne resurse za učenje, kao i podršku studentima.

Smjernice:

U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika. Uloga službi za pružanje podrške od naročitog je značaja kod omogućavanja mobilnosti studenata u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Potrebe raznovrsne studentske populacije (kao što su zreli, vanredni, zaposleni i studenti iz inostranstva, kao i studenti sa invaliditetom), te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i

nastave, uzimaju se u obzir prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.

Aktivnosti i sredstva za pružanje podrške mogu se organizovati na različite načine, u zavisnosti od konteksta ustanove. Međutim, kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o servisima koji su im na raspolaganju.

Uloga pomoćnog i administrativnog osoblja je izuzetno važna za pružanje usluga podrške, zbog čega treba da bude kvalifikovano i da ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Muzička akademija sprovodi nastavu u prostoru koji je prilagođen odvijanju nastave, a ne u zgradi koja je namenski stvorena za sprovođenje ovog tipa nastave. Upravo ova situacija otežava sprovođenje nastave, ali se nastavno i administrativno osoblje trudi da maksimalno poboljša okolnosti, u skladu sa mogućnostima.</p> <p>Objekat se nalazi na površini od 620 m² na kojoj nastavu pohađa preko 120 studenata. Objekat ima 13 učionica u kojima se odvija nastava (tri velike učionice koje mogu da prime 30 studenata i 10 malih sa kapacitetom od 2 do 10 učenika), koncertnu salu, studio, biblioteku sa čitaonicom i prostorije koje su namenjene upravi Muzičke akademije (dekanat, računovodstvo i studentska služba).</p> <p>Muzička akademija raspolaže skromnim instrumentarijumom koji se sastoji od devet koncertnih i polukoncertnih klavira, pijanina i nekoliko kontrabasa i flauta.</p> <p>Tonski studio je obnovljen 2019. godine zahvaljujući sredstvima iz projekta Muzičko nasleđe Crne Gore.</p> <p>Računarska tehnika je obnovljena tokom školske 2021/22 godine.</p> <p>Biblioteka je zadužena za obradu bibliotečke građe, ali i za produkciju i distribuciju izdavačkog centra Univerziteta. Biblioteka nema uslove za obezbeđivanje nove literature za učenje studentima, već stručnu građu dopunjava samo u vidu poklona autora. Takođe, biblioteka nema resurse da studentima obezbedi pristup stručnim bazama podataka (kao što su Grove Music Online, Jstor...). Ipak, biblioteka je u mogućnosti da obezbedi osnovne materijale za pripremu ispita.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

<p>Komentar</p> <p>Na osnovu dostupne dokumentacije zaključuje se da Akademija, u skladu sa ograničenim resursima koje ima na raspolaganju, optimalno raspolaže prostorima koje ima i ravnomerno ih raspoređuje u skladu sa individualnim potrebama studenata i potrebama grupne nastave. Akademija obezbeđuje prostor za odvijanje nastave i vežbanje studenata u periodima kada nema nastave. Takođe, Akademija je u mogućnosti da obezbedi studentima materijal potreban za sprovođenje nastave na predmetima kao što je Hor i Orkestar.</p> <p>Pored toga, Akademija na osnovu uspostavljene saradnje sa drugim institucijama obezbeđuje dodatne prostorije za održavanje koncerata i audicija. Ipak, nakon posete instituciji, utvrđeno je da studenti nemaju veliki broj prilika za javne nastupe, te da im koncertna praksa u određenoj meri i nedostaje.</p> <p>Kao što je već napomenuto, prilikom izvođenja nastave i sprovođenja učenja, profesori primenjuju različite modele i ulažu veliki trud da bi omogućili studentima da na najbolji mogući način usvoje znanja i ispune ciljeve.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.	<p>Ispunjeno</p> <p>Djelimično ispunjeno</p> <p>Nije ispunjeno</p>	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Informacije koje su studentima neophodne, dostupne su im putem sajta Muzičke akademije i društvenih mreža (Facebook - zatvorena grupa namenjena studentima i profesorima - i Instagram), kao i kontaktom sa nastavnim osobljem i administrativnim radnicima. Sve bitne informacije studensta služba šalje mejlom svim studentima. Bitne informacije se takođe objavljuju na Oglasnoj tabli Muzičke akademije.</p> <p>Zaključuje se da su svi studenti jednako informisani i imaju jednake prilike i mogućnosti za konkurisanje za stipendije, učešće na festivalima i u programima Erasmus razmene studenata.</p> <p>Studentska služba, kao i prodekan za nastavu, uvek su na raspolaganju studentima za sva pitanja i nedoumice.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.	<p>Ispunjeno</p> <p>Djelimično ispunjeno</p> <p>Nije ispunjeno</p>	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga Muzičke akademije ima potrebne kvalifikacije kako bi izvršavalo svoj posao i ima redovnu podršku za poslovno i lično usavršavanje. Muzička akademija pruža podršku administrativnom osoblju ukoliko ono želi dodatno da se usavršava i razvija kompetencije.</p>		

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S6. kriterijum a: Potrebno je da Univerzitet i Muzička akademija obezbede dodatne resurse kako bi se obezbedili optimalni uslovi za rad i učenje studenata. Ovde se pre svega misli na redovno servisiranje instrumenata, opravku zgrade i obezbeđivanje novih prostora kako bi se poboljšao kvalitet i intenzitet nastave. Takođe, potrebno je da se obezbede fondovi kako bi biblioteka mogla da nabavi novu stručnu literaturu kako bi studenti mogli da prate domete novih istraživanja u domenu muzičke umetnosti.
2. S6, kriterijum b: Potrebno je dalje razviti saradnju sa spoljnim institucijama kulture kako bi se obezbedili dodatni prostori za koncertnu praksu studenata.

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Ustanove treba da osiguraju prikupljanje, analiziranje i korišćenje relevantnih informacija, u cilju efikasnog upravljanja programima i drugim aktivnostima.

Smjernice:

Pouzdana podaci su ključni za donošenje utemeljenih odluka da bi se znalo šta dobro funkcioniše a šta zahtijeva dodatnu pažnju. Efikasni procesi za prikupljanje i analizu informacija o studijskim programima i druge aktivnosti doprinose sistemu unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta.

Koje informacije se prikupljaju u određenoj mjeri zavisi od vrste i misije ustanove. Sljedeći podaci su od značaja:

- ključni indikatori uspješnosti;
- profil studentske populacije;
- napredovanje studenata kroz studije, stopa uspješnosti i napuštanja studija;
- zadovoljstvo studenata studijskim programima;
- dostupni resursi za učenje i podršku studentima;
- karijerne putanje svršenih studenata.

Mogu se koristiti različite metode prikupljanja informacija. Važno je da su studenti i zaposleni uključeni u pružanje i analizu informacija i u planiranje naknadnih aktivnosti.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
Komentar Prema priloženoj dokumentaciji konstatovano je da institucija nastoji da prati indikatore uspešnosti, najpre putem sprovođenja godišnje evaluacije, u skladu sa evropskim standardima i smernicama. Takođe, o indikatorima uspešnosti svedoči i studentska anketa, s tim što, prema priloženom izveštaju o anketi (Izveštaj o rezultatima studentskog vrednovanja nastave za studijsku 2020/2021 godinu), nije jasno		

istaknuto koje su sve parametre studenti ocenjivali. Naime, navedena je zbirna ocena za predavače i studijske programe, te nije precizirano koja je pojedinačna ocena (za nastavnike i saradnike), kao ni da li su anketom obuhvaćena još neka pitanja (poput uslova za rad, rada studentskih službi i sl.). Nakonadno su priloženi rezultati anketiranja studenata kao pojedinačni dokumenti, iz kojih se prethodno navedeno razjašnjava. Tokom posete, u razgovoru sa rukovodstvom i studentima, dobili smo takođe konkretnije informacije, koje potvrđuju da se nadležni zalažu za učinkovitiju obradu i distribuciju informacija koje predočavaju indikatore uspešnosti.

Iz priloženog, čini se da bi bilo svrsishodno raditi na osmišljavanju mehanizama koji bi podstakli studente da u većem broju učestvuju u anketiranju (budući da su predstavnici studenata istakli da ni sami ne znaju značaj ankete, zbog čega je često i ne popunjavaju), te raditi na kreiranju atmosfere koja će studente ohrabriti da bez obzira na mali broj učesnika i mogućnost 'narušavanja' anonimnosti (što je 'problem' svih umetničkih fakulteta gde se odvija individualna nastava), iznesu svoje mišljenje. Pohvalno je to što postoji primer dobre prakse razgovora na relaciji student - nastavnik/rukovodstvo i da su studenti slobodni da se obrate nadležnima direktno, ukoliko imaju neki problem ili žele da iznesu lični stav.

U izveštaju o samoevaluaciji istaknuta je i baza podataka studentske službe kao referentni pokazatelj, a u vezi sa tim, u dodatnoj dokumentaciji priloženi su izvodi u vezi sa prosekom i uspehom studenata. Međutim, ne postoji dokument koji ukazuje na to da su ove informacije analizirane (npr. u vidu zapisnika sa sednice Vijeća fakulteta ili odluka o usvojenim izveštajima).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Ustanova obezbeđuje informacije o profilu studentske populacije.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Iz priložene dokumentacije nemamo dovoljno informacija kako bismo dali komentar. Iako Zakon o slobodnom pristupu informacijama u ovom pogledu nameće ograničenja, predlog je da se u vidu izveštaja ukaže na mehanizme koji služe u svrhu kreiranja profila studentske populacije.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
l. Ustanova obezbeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspešnosti i napuštanja studija.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu dokumenata iz baze podataka Studentske službe, kao i izveštaja o samoevaluaciji, utvrđeno je da ustanova obezbeđuje informacije o uspešnosti studenata (prosečnim ocenama, dužini studiranja i sl.).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
m. Ustanova obezbeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

<p>Komentar</p> <p>Ove informacije se obezbeđuju godišnjim studentskim vrednovanjima, odnosno anketama, što je potvrđeno priloženom dokumentacijom. Videti kriterijum 7j. U razgovoru sa studentima je utvrđeno da su rezultati ankete u saglasju sa usmenim stavom studenata, te da su oni generalno zadovoljni studijskim programima, procesom nastave i nastavnim kadrom.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Ustanova obezbeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.	<p>Ispunjeno</p> <p>djelomično ispunjeno</p> <p>Nije ispunjeno</p>	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Informacije o dostupnim resursima za učenje u vidu dostupne literature zastupljene su u silabusima pojedinačnih predmeta, a upućuje se i na korišćenje centrale Univerzitetske biblioteke. Kada je reč o resursima i mogućnostima biblioteke MA, sa nototekom i fonotekom, u razgovoru sa studentima utvrđeno je da su studenti delimično informisani o ovim resursima (možda i zbog toga što se fond nalazi u drugoj zgradi). Predlog je da se na ovaj izvor informacija upućuje i elektronski (npr. putem medija koji studenti najviše koriste, kao što su društvene mreže), a ovo će svakako olakšati i korišćenje elektronskog kataloga i naručivanja, koje je, prema navodima bibliotekarke, u procesu pokretanja. Studenti su takođe istakli da su sami nastavnici prilično angažovani kako bi im obezbedili adekvatne izvore informacija i da rade na inoviranju literature. Bilo bi dobro raditi na povećanju bibliotečkog fonda i sredstava koja bi se u to uložila, za šta se mogu iskoristiti i različiti evropski konkursi za finansiranje projekata.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova obezbeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.	<p>Ispunjeno</p> <p>Djelimično ispunjeno</p> <p>Nije ispunjeno</p>	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Na osnovu izveštaja o samoevaluaciji utvrđeno je da ustanova nema precizne podatke o karijernim putanjama svršenih studenata, a taj problem je konstatovan i tokom razgovora sa nadležnima. Budući da je ovaj parametar dobar pokazatelj odnosa između ciljeva i ishoda studijskih programa i zahteva tržišta, savetuje se sprovođenje ovakvog tipa istraživanja.</p>		

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S7, kriterijum k: Potrebno je sprovesti internu analizu studentske populacije, kao i da se zaključci saberu u vidu izveštaja, a uz poštovanje zakonskih regulativa;
2. S7, kriterijum j i m: Preporučuje se raditi na povećanju svrsishodnosti studentske evaluacije i osmišljavanju mehanizama koji će ohrabriti studente da uzmu učešće u anketiranju i iznesu svoj stav;

3. S7, kriterijum e: Savetuje se pospešivanje elektronskog informisanja i komunikacije;
4. S7, kriterijum f: Potrebno je sprovesti istraživanje o karijernim putanjama svršenih studenata radi implementacije istih prilikom kreiranja i unapređivanja studijskih programa.

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Ustanove treba da objavljuju informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuju, koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne.

Smjernice:

Informacije o aktivnostima ustanove korisne su za buduće i sadašnje studente, kao i za svršene studente, druge zainteresovane strane i javnost.

Stoga, ustanove pružaju informacije o svojim aktivnostima, kao i programima koje nude i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave, učenje i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju svršenih studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>Visokoškolska ustanova na svojoj web stranici redovno ažurira informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuje. Informacije su aktuelne i lako dostupne i u velikoj mjeri detaljne i jasne. Tome u veliko doprinosi dobro posavljena logostika u okviru Komunikacijskog i PR centra UCG, koji strateški veoma uspješno sprovodi interno i eksterno komuciranje na Univerzitetu.</p> <p>Muzička akademija UCG objavljuje rezultate umjetničkog, naučnog i stručnog rada nastavnika, saradnika i studenata. To su podaci o organizovanju koncerata, masterklasova, radionica, edukacija, seminara, projekata itd.</p> <p>Primarno je potrebno poraditi na postavljanju aktuelnog Nastavnog plana jer se iz postavljenih Nastavnih planova na sajtu ne može zaključiti da postoje dva modula na svakom od smjerova: Izvođačke studije i Opšta muzička pedagogija. Na sajtu su navedeni i Studijski programi iz 2007. godine, 2008. godine i 2009. godine te ostaje nejasno da li Muzička akademija trenutno upisuje studente i po tim Nastavim planovima ili ne?</p> <p>Takođe ne postoji dalje pojašnjenje na sajtu o Studijskim programima, a koje bi trebalo barem opisno da iznese osnovne karakteristike i u osnovnim crtama predstavi ishode učenja, kvalifikacije i informacije o mogućem zaposlenju nakon završenih studija.</p> <p>Kriterijumi za upis studenata su dostupni na sajtu, ali ne i na engleskom jeziku (Pravilnik o uslovima, kriterijumima i postupku upisa na osnovne studije UCG, član 8). Moguće je izabrati engleski jezik, ali se sve informacije ne prikazuju na izabranom jeziku (Staff, Projects, News samo djelimično). Sadržaji dokumenata koji su povezani sa naslovima nisu prevedeni na engleski. Iz Izvještaja o samoevaluaciji, evidentno je da</p>		

se veliki dio nastave (60-70%) izvodi na engleskom jeziku, te u tom pogledu i sajt bi morao u velikoj mjeri da prati navedene tendencije fakulteta.

Pohvalno je što uz Web stranicu UCG, Muzička akademija kao visokoškolska ustanova ima otvorene institucijske profile na društvenim mrežama i drugim kanalima komunikacije (Facebook, Twiter, Instagram, LinkedIn, YouTube) na kojima aktivno promoviše svoj rad.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S8, kriterijum d: Dopuniti nastavne planove i programe na sajtu tako da se jasno vide različiti moduli studija, te unijeti podatke o ciljevima, ishodima, kvalifikacijama i ostalim bitnim informacijama o svakom studijskom programu i modulu ponaosob.
2. S8, kriterijum d: Potrebno je dalje raditi na prevodu crnogorske verzije sajta na engleski jezik, kako bi sve informacije bile dostupne na oba jezika.

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA

Ustanove treba da prate i periodično revidiraju svoje programe kako bi osigurale postizanje ciljeva koji su pred njih postavljeni i odgovorile na potrebe studenata i društva. Revidiranje treba da bude usmjereno na kontinuirano poboljšanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preduzimaju kao rezultat tih aktivnosti, potrebno je obavijestiti sve aktere na koje se one odnose.

Smjernice:

Cilj redovnog praćenja, provjere i revidiranja studijskih programa je da se osigura njihova adekvatna realizacija i da se stvori efikasno okruženje za učenje i podršku studentima.

Time je obuhvaćena evaluacija:

- sadržaja programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa;
- promjenjivih potreba društva;
- opterećenja studenata, njihovog napredovanja kroz studije i završetak studija;
- efikasnosti procedura za provjeru znanja studenata;
- studentskih očekivanja, potreba i zadovoljstva programom;
- okruženja za učenje i službi za pružanje podrške, te njihove primjerenosti svrsi programa.

Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost. Objavljuju se revidirane specifikacije programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj	Ispunjeno	Potreban

disciplini, čime se osigurava savremenost programa.	Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	
<p>Komentar</p> <p>Muzička akademija je u značajnoj mjeri revidirala Nastavne planove za prvi (2017.) i drugi ciklus studija (2020.) te trenutno nudi dva studijska programa a to su: Izvođačke umjetnosti i Opšta muzička pedagogija. Primjetan je veliki postotak izbornih predmeta, i fokus programa na uskostručnu oblast, pri čemu je postignuta manja opterećenost studenta dodatnim propratnim oblastima, a koje svakako studenti mogu da pohađaju fakultativno u zavisnosti od želje.</p> <p>Prvi i drugi ciklus studija na oba studijska programa imaju modul za nastavnička zanimanja a koja je potrebno uskladiti sa standardima zanimanja nastavnika (Standardi i smjernice za obezbjeđivanje kvaliteta u Europskom prostoru visokog obrazovanja, 2015.). Pedagoški modul na studijskom programu Izvođačkih umjetnosti sadrži samo 12 ECTS dodjeljenih pedagoškoj grupi predmeta (Metodika instrumenta, Psihologija), a europska preporuka je minimalno 60 ECTS od ukupno 300 ECTS.</p> <p>Takođe u svjetlu savremenosti programa potrebno je pored ustaljenih stručnih disciplina raditi na razvoju i unapređenju sadržaja programa u skladu sa ubrzanom digitalizacijom u 21. vijeku a pri čemu treba imati na umu da su digitalizacija, autorska prava, e-nastava, retorika, komunikacija i javni nastup, kao i inkluzija djece sa poteškoćama u razvoju i nadarene djece, teme o kojima bi studenti kao budući pedagozi morali imati predznanje kako bi se ostvario značajniji iskorak i ostvarili značajniji rezultati u obrazovanju budućih naraštaja.</p> <p>Slična zapažanja iznose se i u Izveštaju o samoevaluaciji, te vjerujem da Muzička akademija u Cetinju već aktivno radi na osavremenjavanju sadržaja programa.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<p>Komentar</p> <p>Muzička akademija u Cetinju trenutno ima dva Studijska programa, pri čemu je evidentno da su se programi iz 2007. godine za Dirigovanje i Kompoziciju ugasili. Ipak, svaka Muzička akademija mora da teži njegovanju stvaralaštva, kompozitorstva kao najznačajnijih oblasti od posebnog, nacionalnog interesa svake nacije. Takođe, Crna Gora, kao zemlja sa veoma bogatom istorijom i tradicijom bi trebalo da podrži na akademskom nivou značajniji razvoj Etnomuzikologije, grane nauke o muzici koja je od presudnog značaja za očuvanje tradicije i njeno dalje razvijanje i promovisanje.</p> <p>U razgovoru sa predstavnicima privrede u Cetinju, evidentno je da Srednje muzičke škole završavaju učenici na smjerovima Solo pjevanje i Džez muzika, a da Muzička akademija ne nudi dalji nastavak studija.</p> <p>Potrebno je napraviti razgovor sa predstavnicima privrede i napraviti istraživanje potreba tržišta rada kako bi se u određenoj mjeri ispratile aktuelne potrebe društva. Formiranjem Alumni centra bi se mogle sprovesti brojne ankete i dobiti uvid u to šta su realne potrebe društva i tržišta rada.</p>		

Vjerujem da bi rezultati pokazali upravo potrebu tržišta rada za stvaralaštvu oblasti Primjenjene kompozicije, Etnomuzikologije (Kulturno-umjetnička društva i kulturni centri), Produkcije/ Muzičke tehnologije i svakako Solo pjevanja, a što bi Muzičkoj akademiji bio najbolji argument pri daljnjim nastojanjima da se razvija kao primarna institucija muzičke umjetnosti u Crnoj Gori.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Odbor za osiguranje kvaliteta studija, kontinuirano prati opterećenje studenata, njihovu prolaznost i prosjek ocjena. Muzička akademija vrši i anketiranje studenata koje nastavnicima daje povratnu informaciju o izvođenju nastave. Uvidom u izvode studentske službe i Izvještaj o samoevaluaciji evidentan je visok stepen prolaznosti studenata kroz godine studija, a čemu svakako dopinosi i nastava u malim grupama i individualna nastava koja je prilagođena skoro svakom studentu ponaosob i njegovom ritmu savladavanja gradiva.

Nije dokumentovano gdje i na koji način studenti imaju Stručnu praksu, ali u razgovoru sa nastavnicima i studentima došlo se do informacija da se Stručna praksa izvodi primarno u osnovnim i srednjim muzičkim školama.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Muzička akademija organizuje veliki broj individualne nastave i nastave u manjim grupama, gdje se nastavnici i saradnici uspješno prilagođavaju svakom studentu ponaosob. Ovakav vid nastave je veoma kvalitetan, a nastavnici i saradnici mogu veoma detaljno da imaju uvid u znanje svakog studenta individualno.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.	Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Studentske ankete su jedini parametar koji nam daje informacije o studentskim očekivanjima i potrebama. Ankete pokazuju visok stepen zadovoljstva, ali njih treba uzeti sa rezervom, jer na Muzičkoj akademiji veliki dio nastave je individualan i u manjim grupama ispod 10 studenata.

U razgovoru sa studentima o nastavnim procesima, kompetencijama i stručnoj praksi evidentan je visok nivo zadovoljenja očekivanja i potreba studenata koji su veoma zadovoljni programom na Muzičkoj

<p>akademiji. Veliki broj studenata odlazi na razmjene na druge Muzičke akademije u regionu i Evropi, te mogu veoma adekvatno da uporede svoju instituciju sa drugim institucijama.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
<p>f. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa.</p>	<p>Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno</p>	<p>Eliminacioni</p>
<p>Komentar</p> <p>Muzička akademija trenutno se nalazi u bivšem konzulatu koji nije najadekvatniji sa prostorom za rad. Strategija razvoja Muzičke akademije će uveliko zavisiti od ulaganja Univerziteta Crne Gore u nove prostorne jedinice, kako bi Muzička akademija mogla da licencira nove nastavne planove i programe.</p> <p>Na instituciji, komisija je zatekla mnogo više individualnih manjih učionica, preko 10, a koje nisu prijavljene kao prostorni kapacitet. Ove učionice zadovoljavaju primarnu potrebu studenata, i svakako olakšava pristup prostorijama za vježbanje instrumenta.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
<p>g. Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.</p>	<p>Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno</p>	<p>Eliminacioni</p>
<p>Komentar</p> <p>Programi se redovno pregledaju i dopunjavaju novim nastavnim predmetima koji doprinose osavremenjavanju i boljim kompetencijama studenata. Nema dokaza o uključenosti studenata i drugih zainteresovanih strana pri izmjeni Nastavnih planova i programa u vidu sprovedene ankete i njenih rezultata.</p> <p>Komisija je u razgovoru sa studentima i predstavnicima privrede došla do saznanja da oni nisu uključeni u razvoj i revidiranje nastavnih planova i programa, a što se preporučuje kao veoma korisno.</p>		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
<p>h. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.</p>	<p>Ispunjeno Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno</p>	<p>Eliminacioni</p>
<p>Komentar</p> <p>Putem studentskih anketa, Muzička akademija dobija kontinuirano informacije o mišljenju studenata o programima, na osnovu čega mogu da se definišu određeni stavovi u strategiji razvoja za naredni period.</p>		

U narednom periodu Muzička akademija na Cetinju će vjerovatno pristupiti prikupljanju informacija i eksterno o potrebama tržišta anketirajući institucije i pedagoške ustanove, te anketirajući Alumni studente kako bi dobila informacije o tome u kom pravcu treba dalje da se razvija.

Svakako da bi se Muzička akademija dalje razvijala i uvodila nove module i savremene nastavne predmete, potrebno je da Univerzitet u Crnoj Gori zauzme drugačiji stav po pitanju angažovanja mladih stručnjaka, asistenata koji bi kao pripradnici novih generacija u velikoj mjeri doprinijeli savremenijem pogledu i udahnuli novu energiju.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Objavljuju se revidirane specifikacije programa.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Nastavnici i saradnici Muzičke akademije na početku svakog semestra predaju detaljnu specifikaciju programa rada za svaki predmet ponaosob, revidirajući ga u određenoj mjeri prema potrebama date generacije studenata ili u skladu sa individualnim mogućnostima studenata na individualnim časovima, kako bi se optimizovano pristupilo razvoju svako studenta ponaosob kao samostalnog i jedinstvenog muzičkog izvođača i/ili pedagoga. Uvid u sadržaj programa rada na predmetu imaju zaposleni na Univerzitetu i svakako studenti, koji na osnovu datih informacija mogu da planiraju učenje (informacije o nastavnim jedinicama, preporučenoj literaturi) i ritam izvršavanja predispitnih obaveza (informacije o terminima i specifikacijama predispitnih obaveza).

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S9, kriterijum a, b, g: Potrebno je aktivirati Alumni centar i ispitati potrebe tržišta rada anketom, uključujući i mišljenje studenata, kako bi se dobila argumentacija za uvođenje novih savremenih nastavnih predmeta i pokretanje novih studijskih programa u daljem razvoju Muzičke akademije na Cetinju kao nosioca muzičkog života i čuvara muzičke tradicije Crne Gore.
2. S9, kriterijum h: Potrebno je promijeniti regulative Univerziteta Crne Gore kako bi se olakšalo angažovanje budućih asistenata, a što je preduslov za osavremenjavanje institucije koju primarno uvijek treba da vode mladi ljudi sa savremenim poimanjima društva i njegovim potrebama.

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA -

Ustanove treba da periodično vrše proces eksternog obezbjeđenja kvaliteta u skladu sa ESG standardima.

Smjernice:

Eksterno obezbjeđenje kvaliteta u svojim različitim oblicima može potvrditi efikasnost unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta ustanove, i može služiti kao katalizator poboljšanja i ponuditi ustanovi nove perspektive. Njime se, takođe, obezbjeđuju informacije kako bi se i ustanova i javnost uvjerile u kvalitet aktivnosti ustanove.

Ustanove učestvuju u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu. Stoga, u zavisnosti od okvira, eksterno obezbjeđenje kvaliteta može poprimiti različite oblike i može se koncentrisati na različite nivoe organizacije (kao što su program, fakultet ili ustanova).

Obezbjeđenje kvaliteta je kontinuiran proces koji se ne završava eksternim povratnim informacijama ili izvještajem ili procesom preduzimanja naknadnih mjera u okviru ustanove. Dakle, ustanove vode računa da se napredak, koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti eksternog obezbjeđenja kvaliteta, uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću aktivnost.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Svaka organizaciona jedinica pa tako i Muzička akademija vrši redovno preispitivanje i reviziju svojih studijskih programa, o čemu sačinjavaju odgovarajuće izvještaje. Također su priloženi dokumenti koji dokazuje da su provedene periodičke izmjene studijskih programa i formalno prošle propisane procedure.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu..	<p style="text-align: center;">Ispunjeno</p> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Svake treće godine vrši se eksterna samoevaluacija Univerziteta Crne Gore. (IEP). Program Institucionalne Evaluacije (IEP) predstavlja nezavisnu službu Evropske Asocijacije Univerziteta (EUA), koja sprovodi evaluaciju sa ciljem pružanja podrške instituciji u domenu kontinuiranog razvoja strateškog upravljanja i interne kulture kvaliteta. U okviru toga procesa sudjeluju i organizacione jedinice pa tako i Muzička akademija.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

1. S10, kriterijumi j, k: Preporučuje se snažnije uključiti kako studente tako i vanjske aktere u sve aktivnosti iz oblasti obezbeđenja kvaliteta te konstantno podizati svijest o važnosti sistema kvalitete na svim razinama, a osobito u evaluaciji studijskih programa.

REAKREDITACIONI STAV I PREDLOG

Komisija predlaže Agenciji reakreditacioni stav:

1. Prihvatanje zahtjeva za reakreditaciju za period _____ 5 godina _____

Obrazloženje:

Muzička akademija je visokoobrazovna institucija s velikim potencijalom. Priroda nastavnog procesa koji se temelji na individualnom pristupu i stalnoj interakciji studenata i nastavnika u ostvarivanju ishoda učenja koji se gotovo svakodnevno verificiraju, dodatno je pojačana velikom motiviranošću studenata i još većom predanošću nastavnika. Taj potencijal ograničavaju, između ostaloga dva glavna faktora na koje Muzička akademija ne može utjecati. Jedan je limit u mogućnosti zapošljavanja i kadrovskog pomlađivanja te time rješavanje problema preopterećenosti nastavnika, a drugi je osiguravanje adekvatnog prostora, a o čemu bi sve mjerodavne instance na svim razinama osobito Univerzitet Crne Gore, morali i te kako voditi računa. No, postoje stvari na koje Muzička akademija može utjecati i na taj način dodatno unaprijediti svoju kvalitetu, ako se bude držala sljedećih preporuka sukladno ESG standardima i kriterijumima kako slijedi:

1. **S1, kriterijum c:** MA svoj sustav obezbjeđenja kvaliteta, a sukladno propisima, naslanja na sistem kvaliteta UCG-a, ali je potrebno snažnije, uključujući sve formalne i neformalne aktivnosti, poraditi na podizanju svijesti o važnosti sistema kvalitete koji ne smije biti tek formalizirani oblik djelovanja nego sastavni dio akademske svakodnevnice. To se naročito odnosi na studente čija nezainteresiranost ne može biti alibi za njihovo ne-uključivanje u sve aktivnosti sistema obezbjeđenja kvaliteta.
2. **S1, kriterijum f:** Potrebno je formalizirati neformalne aktivnosti i suradnju s vanjskim akterima poput Zavoda za školstvo, muzičkim školama, ministarstvom nadležnim za poslove kulture, lokalne samouprave i sl. kao što je formalizirana sa RTCG i JU Muzički centar Crne Gore i snažnije ih uključiti u procese obezbjeđenja kvalitete pogotovu u analizi, kreiranju i unaprjeđenju studijskih programa.
3. **S2, kriterijum a:** Ponudu predmeta u budućnosti inovirati i formirati prema aktuelnim tendencijama u svetu umetnosti, tehnološkim dešavanjima, odnosno tendencijama na globalnom i lokalnom tržištu.
4. **S2, kriterijum a:** Preporučuje se jasnije uskladiti generalne ciljeve, ishode, kao i ciljeve i ishode samih studijskih programa i konkretnih kurseva u cilju otvaranja većeg prostora na tržištu i širenja mogućnosti zapošljenja svršenih studenata (naročito kada je reč o pedagoškom radu, tj. radu u školama).
5. **S2, kriterijum b:** Potrebno je osnažiti uključivanje studenata, kao i spoljnih aktera u kreiranju studijskih programa, te u budućnosti raditi na detaljnijoj strateškoj analizi potreba na tržištu.
6. **S2, kriterijum e:** Nesmetano napredovanje studenata bi trebalo organizovati tako da oni jednim delom mogu sami da kreiraju svoje studije, prema sopstvenim interesovanjima. Zato bi procenat izbornosti kurseva na programu Opšta muzička pedagogija (OMP) trebalo povećati, tj. revidirati.
7. **S2, kriterijum g:** Usaglasiti program na osnovnim akademskim studijama OMP kada je reč o Stručnoj praksi i izdvojiti je kao zaseban kurs, kao što je na drugom studijskom programu. Razmotiriti i mogućnost proširenja oblasti za stručnu praksu (a samim tim i oblasti izučavanja na predmetima, što je u vezi sa preporukom pod rednim brojem 1).
8. **S3, kriterijum c:** Potrebno je uvesti online sistem sprovođenja ankete kojom bi se ubrzao proces anketiranja studenata. Takođe, potrebno je po mogućnosti da se, zbog malog uzorka, anketa provodi svake godine, ali da se njeni rezultati dostavljaju nakon tri godine, kako bi se oformio veći uzorak studenata i kako bi se obezbedila anonimnost studenata koji ocenjuju.
9. **S3, kriterijum g:** Potrebno je da Univerzitet organizuje ili omogućiti nastavnom osoblju redovno usavršavanje nastavnih i profesionalnih sposobnosti kroz obuke, seminare i

stručna usavršavanja kako bi profesori mogli na najbolji mogući način da sprovedu nastavu i da prate nove metode rada koje su zastupljene u drugim državama.

10. **S4, kriterijum a:** Preporučuje se zagovarati izmjene zakonskih okvira koji obavezujuće uređuju procese upisivanja, te time uskraćuju autonomiju visokih škola u određivanju specifičnih kriterijuma upisa, te time dugoročno diskriminišu dio kandidata. Priroda studija umjetnosti (ali i drugih npr. regulisanih kvalifikacija) zahtijeva posebne provjere ulaznih predispozicija kandidata. Dugi niz godina se vrednovanje kandidata vrši paušalno, pukom statističkom procjenom uspjeha iz srednjeg obrazovanja, a tzv. «dopunskom» ispitu (zapravo ključnom na umjetničkim predmetima) pripada manje od trećine maksimalnog broja bodova – u takvim formalističkim okolnostima može da bude diskriminisan veliki broj talentovanih kandidata, koji ostaju ispod crte, što Akademiju lišava kvalitetnog studenta.
11. **S4, kriterijum b:** Preporučuje se dopuna u sistematizaciji radnih mjesta kojom bi se omogućilo zapošljenje kvalifikovane osobe u polju IT koja bi unaprijedila tehničko održavanje i upotrebu CIS-a.
12. **S4, kriterijum c:** Iako su formalno-zakonski okviri priznavanja kvalifikacija/prethodnog (dijela) obrazovanja, te apsolviranog kurikuluma tokom studijskog boravka (mobilnosti) sasvim uređene, preporučuje se da se institucionalna praksa uredi internom legislativom, kojom će se detaljnije urediti nadležnosti i kontrola/nadzor.
13. **S4, kriterijum e:** Praksa navođenja kvalifikacija nivoa Bachelor i Master je uopšteno veoma neujednačena, na svim nivoima – od pojedinačnih visokih školstava, preko država pa do Evropskog prostora visokog obrazovanja. Navedene skraćenice BA/MA trebalo bi da kao takve vrše distinktivnu ulogu, makar između najširih polja (nauka/umjetnost). Međutim one ne upućuju da je njen nosilac umjetnik, a još manje umjetnik u polju muzičkih umjetnosti. Stoga se preporučuje MA da autonomno formuliše specifičnije skraćenice, koje će bolje vršiti distinktivnu ulogu.
14. **S5, kriterijum g:** Potrebno je formalizovanje podrške razvoju nastavnog osoblja adekvatnom formom (pravilnikom, garantovanim udjelom u godišnjem budžetu izdvojenim za kadrovska usavršavanja i sl.). Uvidom u stanje na licu mjesta je jasno da MA raspolaže entuzijastičnim kadrom, koji će uz konkretniju institucionalnu podršku postizavati viši kvalitet u nastavi i vidljivije/zvučnije prisustvo u društvu.
15. **S5, kriterijum h:** Potrebno je interno urediti podršku istraživačkim djelatnostima, shodno prethodnoj preporuci (g).
16. **S5, kriterijum i:** Preporučuje se izdvajanje fonda za godišnja unapređenja opreme, sredstava, potrošnog materijala i sl, kao i upravljanje istim. Kako bi se uvele inovacije u nastavu potrebno je obezbijediti tehničke uslove za uvođenje naprednijeg širokopojasnog interneta.
17. **S6, kriterijum a:** Potrebno je da Univerzitet i Muzička akademija obezbede dodatne resurse kako bi se obezbedili optimalni uslovi za rad i učenje studenata. Ovde se pre svega misli na redovno servisiranje instrumenata, opravku zgrade i obezbeđivanje novih prostora kako bi se poboljšao kvalitet i intenzitet nastave. Takođe, potrebno je da se obezbede fondovi kako bi biblioteka mogla da nabavi novu stručnu literaturu kako bi studenti mogli da prate domete novih istraživanja u domenu muzičke umetnosti.
18. **S6, kriterijum b:** Potrebno je dalje razviti saradnju sa spoljnim institucijama kulture kako bi se obezbedili dodatni prostori za koncertnu praksu studenata.
19. **S7, kriterijum k:** Potrebno je sprovesti internu analizu studentske populacije, kao i da se zaključci saberu u vidu izveštaja, a uz poštovanje zakonskih regulativa;
20. **S7, kriterijum j i m:** Preporučuje se raditi na povećanju svrsishodnosti studentske evaluacije i osmišljavanju mehanizama koji će ohrabriti studente da uzmu učešće u anketiranju i iznesu svoj stav.
21. **S7, kriterijum e:** Savetuje se pospešivanje elektronskog informisanja i komunikacije.
22. **S7, kriterijum f:** Potrebno je sprovesti istraživanje o karijernim putanjama svršenih studenata radi implementacije istih prilikom kreiranja i unapređivanja studijskih programa.
23. **S8, Kriterijum d:** Dopuniti nastavne planove i programe na sajtu tako da se jasno vide različiti moduli studija, te unijeti podatke o ciljevima, ishodima, kvalifikacijama i ostalim bitnim informacijama o svakom studijskom programu i modulu ponaosob.

24. **S8, Kriterijum d:** Potrebno je dalje raditi na prevodu crnogorske verzije sajta na engleski jezik, kako bi sve informacije bile dostupne na oba jezika.
25. **S9, kriterijum a, b, g:** Potrebno je aktivirati Alumni centar i ispitati potrebe tržišta rada anketom, uključujući i mišljenje studenata, kako bi se dobila argumentacija za uvođenje novih savremenih nastavnih predmeta i pokretanje novih studijskih programa u daljem razvoju Muzičke akademije na Cetinju kao nosioca muzičkog života i čuvara muzičke tradicije Crne Gore.
26. **S9, kriterijum h:** Potrebno je promijeniti regulative Univerziteta Crne Gore kako bi se olakšalo angažovanje budućih asistenata, a što je preduslov za osavremenjavanje institucije koju primarno uvijek treba da vode mladi ljudi sa savremenim poimanjima društva i njegovim potrebama.
27. **S10, kriterijumi j, k:** Preporučuje se snažnije uključiti kako studente tako i vanjske aktere u sve aktivnosti iz oblasti obezbeđenja kvaliteta te konstantno podizati svijest o važnosti sistema kvalitete na svim razinama, a osobito u evaluaciji studijskih programa.

2. Odbijanje zahtjeva za reakreditaciju.

Obrazloženje:

Komisija predlaže Agenciji naknadnu kontrolu (follow-up) u naznačenom roku:

--

Datum 09. 06. 2022.

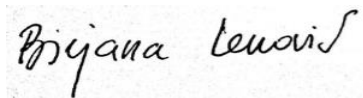
KOMISIJA

Predsjednik:

prof.dr Branko Matulić

Član: prof.mr Nikola Latković

Član: prof.dr Biljana Leković

Član: prof.dr Gordana Grujić

Član: mr Maša Spaić